

NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE OLDEBROEK OP 30 JUNI 2022 OM 19.30 UUR IN HET GEMEENTEHUIS TE OLDEBROEK

Aanwezig zijn:

Leden van de raad:

de heer A.M. Boer (ABO)	de heer W. van der Horst (CDA)
mevrouw F.B. van den Bosch-Pleijter (ChristenUnie)	de heer H.G.P. Kemp (VVD)
mevrouw M.P. Deen (ABO)	de heer J.T. de Nooijer (CVO)
de heer J. Deij (ABO)	de heer G.J. Overkempe (Duurzaam Oldebroek)
de heer J.A. Dijkstra (CDA)	de heer W.H. Peggeman (ChristenUnie)
de heer D.E. Doornwaard (SGP)	de heer B. van der Velde (CVO)
de heer P.H. Graansma (ChristenUnie)	de heer G. Vlieger (SGP)
de heer A. Hardonk (ChristenUnie)	de heer J.C. Vroombout (CVO)
de heer A. Heddema (ABO)	de heer H. Wijnne (ChristenUnie)

Voorzitter:

mevrouw T.H. Haseloop-Amsing

Griffier:

de heer J. Tabak

College:

De heer B. Engberts (SGP), wethouder

mevrouw E.G. Vos-van de Weg (ChristenUnie),
wethouder

Afwezig met kennisgeving:

mevrouw M. Sloots-Kieviet (ChristenUnie)

01. OPENING.

De VOORZITTER heet iedereen welkom en opent de vergadering op de gebruikelijke wijze met ambtsgebed. De vergadering is ongeveer tien minuten later begonnen vanwege het wachten op de binnenkomst van de agrariërs die de vergadering komen bijwonen.

02. VASTSTELLING VAN DE AGENDA.

De heer DOORNWAARD (SGP) deelt mee een motie vreemd aan de orde van de dag te willen indienen betreffende de stikstofaanpak startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied.

De VOORZITTER stelt vast dat de raad instemt met de toevoeging van deze motie bij agendapunt 5a, wat dan 'Actualiteit stikstof' gaat heten. Als inspreker zal de heer H. Wielink daarbij het woord voeren.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

03. VASTSTELLING NOTULEN VAN DE VERGADERINGEN VAN 16 MEI EN 2 JUNI 2022.

De notulen worden ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

04. INGEKOMEN STUKKEN.

De heer DE NOOIJER (CVO) heeft een vraag over de brief van minister Dijkgraaf van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap), waarin onder meer wordt aangegeven dat er meer representatie moet komen van vrouwen in de top. Hij reageert dan in het bijzonder op het woord 'moet'. Bovendien wordt in de

brief gesteld, dat als uit de tussenevaluatie na drie jaar blijkt dat de realisatie van het minimum streefcijfer van 33% vrouwen onvoldoende oplevert, besloten kan worden een wettelijk quotum te introduceren. CVO is van mening dat iedereen nog altijd op kwaliteit moet worden beoordeeld in plaats van dit soort plannen. Zijn vraag aan het college: wat gaan de gevolgen hiervan zijn voor de gemeente Oldebroek en haar ambtelijke organisatie als blijkt dat er te weinig vrouwen aanwezig zijn. En is het college het niet met CVO eens dat dit geen beste plannen zijn en dat Oldebroek moet laten weten het hiermee niet eens te zijn. Is het college bereid zich hiertegen uit te spreken.

Burgemeester HASELOOP geeft als portefeuillehouder P&O (Personeel & Organisatie) aan dat gemeente Oldebroek zich houdt aan de wet. Op het moment dat de Tweede Kamer en de Eerste Kamer wetten gaan aannemen die dit beogen, dan is de lijn in deze om te reageren naar de regering eerder via de eigen politieke kanalen van de partijen.

Kwaliteit staat voorop. Dat is zij volledig met CVO eens, maar zij hoopt dat CVO zal begrijpen dat zij denkt dat vrouwen net zo goed die kwaliteiten hebben en kunnen hebben als mannen. Volgens haar zit een goede balans in zo veel mogelijk evenredigheid. In het managementteam is dat bijvoorbeeld het geval. Op dit moment ziet zij geen reden om een brief op poten namens het college van Oldebroek naar de minister te sturen.

De heer DE NOOIJER (CVO) vindt het jammer dat men als gemeente Oldebroek zich hier niet tegen uitsprekt. Hij is het eens met dat vrouwen minstens zo veel kwaliteiten kunnen hebben als mannen. Het gaat hem om de dwingende wijze waarop de minister dit wil doorvoeren, wat ook gevolgen zal hebben voor Oldebroek. Hij vindt niet dat dit kan worden afgedaan als: dat moet maar landelijk worden aangepakt. Vanavond is er ook een volle tribune omdat men het niet eens is met de besluiten die worden genomen in Den Haag. Hij zou er wat meer actie op verlangen, zeker als het de ambtelijke organisatie en gemeente direct kan aangaan.

Burgemeester HASELOOP vraagt de heer De Nooijer of hij dit dan als een agendapunt wil voorstellen voor een volgende vergadering, zodat de raad hierover een uitspraak van doen.

De heer DE NOOIJER (CVO) is zeker bereid dit een keer te agenderen. Hij stelt zich voor dit te doen als het in een iets verder stadium is.

De raad gaat akkoord met de afdoening zoals voorgesteld op de lijst van ingekomen stukken voor deze vergadering.

05a. ACTUALITEIT STIKSTOFPROBLEMATIEK.

De heer WIELINK (inspreker) geeft aan aanwezig te zijn om de zorgen van de agrariërs hier neer te leggen. Er is een stikstofwerkgroep opgericht in de gemeenten Elburg, Oldebroek en Nunspeet, van waaruit men probeert met die drie gemeenten samen te werken. Zijn eerste oproep aan de raad is om dat ook te doen.

Hij wil de raad bedanken voor wat vorige week woensdag hier gebeurd is, de ontvangst voordat men naar de demonstratie in Stroe ging. Het was voor de agrariërs een hart onder de riem. Emoties zitten erg hoog. Dat was overtuigend Oldebroek, waarvoor hartelijk dank van alle agrariërs, ook voor de woorden die hier gesproken zijn, dat men als gemeente vierkant achter de agrariërs staat. Dat doet heel veel met de agrariërs. Vandaar dat ze hier vanavond zijn, en in alle rust. De agrariërs zijn hier vanwege hun zorgen.

De afgelopen tweeënhalf jaar heeft de sector bijgedragen aan diverse overlegtafels, en aan tafel gezeten bij de ministers als landbouwcollectief. De sector heeft veel dingen bij de hand gehad, maar alle inbreng is van tafel geschoven. En dat terwijl de agrariërs altijd probeerden positief mee te denken en dat is nog steeds hun insteek. Dat valt niet altijd mee, want er gebeurt op dit moment heel wat in de huiskamers. Dan komt mevrouw Van der Wal, van Stikstof en Natuur, met een stikstofplan dat voor de Veluwe agrarische sector diep ingrijpend is en waarin van de inbreng van de hele sector niets is terug te vinden. Alles moet maar opnieuw. Er zijn al prikacties ontstaan door een grote landelijke protestactie in Stroe met ongeveer 50.000 deelnemers, 20.000 trekkers en vrachtwagens. Dat maakt pijnlijk duidelijk dat men als sector eensgezind is en dezelfde pijn en onzekerheid voelt; een gevoel van oneerlijkheid,

onbegrip. Dit grijpt diep in bij de agrariërs en hun gezinnen. Er zijn grote zorgen over de uitwerking van dit plan op de agrarische sector en de leefbaarheid van het platteland voor zowel het economisch als het sociaal perspectief. Hoe de uitwerking precies gaat weet niemand, maar dat de gepresenteerde stikstofdoelen diep ingrijpen in de plattelandseconomie zal duidelijk zijn. Dat zijn voor de agrariërs echt grote zorgen. In een aantal actiepunten hebben zij geprobeerd daaraan aandacht te besteden. Men kijkt naar de PAS-melders. PAS (Programma Aanpak Stikstof) betreft een (RvS-)uitspraak van 29 mei 2019; 3600 veehouderij bedrijven in Nederland, te goeder trouw gehandeld. Tot op heden is niet één van de PAS-melders voorzien van een vergunning en dat doet pijn. Als agrarisch ondernemers wil men de zaken graag op orde hebben; dat blijkt hieruit. Dit loopt al jaren, het wordt nog steeds beloofd en er gebeurt nog steeds niets. Metingen zijn uitgevoerd of helemaal niet, of op plaatsen waar het niet past. En als er wordt gemeten, kloppen de gegevens niet. De agrariërs vinden dat meer ingezet moet worden om de metingen goed te doen.

En dan is er de bereidheid van de sector. Als sector heeft men al het nodige gerealiseerd; van 1990 tot en met 2018 is 68% van de reductie gehaald, het aantal veehouderijbedrijven is gedaald en de veestapel is gehalveerd van 1.686.00 in 1990 naar 957.000 in 2021; dat betekent 46,7% krimp van de veestapel. De sector loopt niet weg voor zijn verantwoordelijkheid, maar wil wel gelijk behandeld worden met de sectoren die stikstof produceren. Er is geen enkele andere sector die deze reductie en krimp heeft gerealiseerd of daarin heeft bijgedragen.

Innovatie. Als sector heeft men na de oorlog de veehouderij groot gemaakt met tal van innovaties, echter deze werden ook met enige regelmaat door de rechter onderuit gehaald. Men meende zijn best te doen. Als sector draagt men ook bij aan de energietransitie, voor het algemeen belang. Hoeveel daken liggen er al vol, waar worden de windmolens neergezet.

Grond. Het doel van de vrijkomende gronden uit vrijwillige opkoop dient ter beschikking te komen van de landbouw. Men heeft een opdracht om te extensiveren door kringlooplandbouw uit te voeren. Deze transitie is niet realiseerbaar als er nog eens 30% natuurcompensatie gerealiseerd dient te worden. Men legt nog eens een extra claim bovenop de doelstelling van Natura 2000 gebieden. Daarvan wordt gesteld dat er een instandhoudingsplicht is voor de bestaande habitattypen. Men zal er ook voor moeten zorgen dat in de toekomst de voedselvoorziening niet afhankelijk gaat worden van het buitenland. Als voorbeeld: met het gas is men gekluisterd aan Poetin. De agrariërs proberen voor Nederland het goede te zoeken, en niet alleen voor Nederland, ook voor de mensheid, voor de natuur, voor alles wat er is, wat leeft. Ze proberen het goed te doen, daarom hebben ze alles al uit de kast gehaald. Nederland is een land dat in staat is de productie van voedsel op een goede en duurzame manier te realiseren. Zoals de plannen nu geland zijn, kan het niet. Hij hoopt dat de hele raad dit begrijpt.

De heer DE NOOIJER (CVO) vraagt, omdat de heer Wielink in de werkgroep zit, of hij zicht heeft op wat de plannen die door de minister zijn voorgesteld, betekenen voor agrariërs in Oldebroek.

De heer WIELINK antwoordt dat er ingrijpende veranderingen zijn. Wat er precies gebeurt is de grote vraag. Door de provinciale fractie van de SGP is gisteren uitleg gegeven. Daarmee is duidelijk dat de agrariërs heel anders in de race staan dan minister Van der Wal dat doet. De grote vraag is wat straks gaat tellen. Hij hoopt dat de provincie kan komen met een goede handtekening onder het kaartje dat zij maken, want dat er iets moet gebeuren weet iedereen. Dat dat papier van tafel af gaat, is een illusie. Hij heeft nog een vraag, aan alle fracties. Een doordringende vraag. Wat hebben de fracties gedaan met dit stuk, met wat er nu gebeurd is. Is men allemaal naar de provincie, naar de Tweede Kamer geweest of is er helemaal niets gebeurd. De fracties hoeven geen antwoord te geven, maar het is wel een doordringende vraag. Hij heeft het wel gedaan en vele agrariërs met hem. De fracties wisten ook van het probleem en daarom vraagt hij: bent u er ook mee aan het werk gegaan.

Deze agrariërs horen bij Oldebroek. Ze hebben altijd goed kunnen samenwerken met de gemeente en dat willen ze graag zo houden. Als gemeente en agrarische sector heeft men elkaar nodig om naar de provincie te gaan, ook om het beleid voor het platteland samen te maken. Daarom zijn oproep: kom bij ons en we gaan een afspraak maken. De agrariërs lopen er niet voor weg.

De VOORZITTER stelt voor om de fracties te laten reageren, waarna er voor de heer Wielink gelegenheid zal zijn om een reactie te geven.

De heer DOORNWAARD (SGP) dient allereerst de raadsbrede motie vreemd aan de orde van de dag in.

Motie M1 ingediend door de fracties van SGP, CDA, ChristenUnie, VVD, CVO, Duurzaam Oldebroek en ABO

De raad van de gemeente Oldebroek, in vergadering bijeen op 30 juni 2022;

Constaterende dat:

- het kabinet op vrijdag 10 juni 2022 de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied heeft gepubliceerd;
- hierin voor de gemeente Oldebroek richtinggevende stikstofreductiedoelstellingen zijn opgenomen van 12%, 58% (waarvan 80% voor stallen) en >95% voor bepaalde gebieden;
- deze stikstofreductiedoelstellingen eenzijdig gericht zijn op de landbouw, terwijl een integrale aanpak vereist is waarbij alle sectoren, waaronder industrie, verkeer en luchtvaart, betrokken worden;
- de gemeente Oldebroek van onderop de regie voert in een gebiedsproces dat onderdeel uitmaakt van de aanpak Gelderse Maatregelen Stikstof (GMS).

Overwegende dat:

- de gepresenteerde startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied de constructieve aanpak Gelderse Maatregelen Stikstof van de provincie doorkruist, ondergraaft en het vertrouwen van de betrokken gesprekspartners ondermijnt;
- de richtinggevende doelstellingen grote, nadelige gevolgen hebben voor het platteland in de gemeente Oldebroek;
- de sociaaleconomische gevolgen van deze startnotitie desastreus zijn voor het toekomstperspectief van de agrarische sector in de gemeente Oldebroek;
- agrariërs essentieel zijn voor een goed agrarisch natuurbeheer in onze gemeente.

Roept het college op:

- richting de provincie Gelderland aan te geven dat:
 - o de doelstellingen uit de startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied onaanvaardbare gevolgen hebben voor de agrarische sector, aanverwante bedrijven, de natuur en het platteland in de gemeente Oldebroek;
 - o de gevolgen van deze startnotitie desastreus zijn op sociaaleconomisch gebied, gezinnen direct raakt en een leegloop van het platteland tot gevolg kan hebben;
 - o stikstof grote gevolgen heeft voor de hele samenleving waardoor het van groot belang is dat er een integrale aanpak komt waarbij alle sectoren waaronder onder andere industrie, verkeer en luchtvaart, bouwen betrokken worden;
 - o het lopende proces met betrekking tot de aanpak Gelderse Maatregelen Stikstof van de provincie en de daarin gedefinieerde doelen het uitgangspunt moet zijn voor de stikstofaanpak en dit proces niet doorkruist moet worden door het Rijk;
- deze motie in te dienen bij PS en GS van de provincie Gelderland en de colleges en raden van de gemeenten in de regio Noord-Veluwe voor de gebiedsgerichte stikstofaanpak;
- deze motie bij alle overige gemeenteraden in Nederland kenbaar te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Omdat de startnotitie heel erg veel heeft teweeggebracht, heeft de SGP het initiatief genomen om een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen. Het is goed dat men als raad gezamenlijk dit krachtige signaal afgeeft. Het is hier ook de plek om dat te doen. Daarmee zet deze raad een vervolg neer op de motie die op 12 december 2019 is aangenomen. Ook toen al heeft de raad duidelijk uitgesproken waar men staat. De vraag is dan wel wat daarmee in de tussentijd is gebeurd. Is de stem van Oldebroek dan niet gehoord, gezien de huidige stand van zaken. De regering in Den Haag doorkruist en ondergraaft het vertrouwen, doordat men een kleurplaat dropt waarmee mensen geconfronteerd worden. Hiermee wilde de minister doelen meegeven aan provincies, maar niemand weet waarover die doelen iets zeggen. De houding van de gemeente Oldebroek is constructief op dit dossier, echter de plannen van het Rijk dwarsbomen deze constructieve houding. Het raakt agrarische gezinnen direct en

het kan een leegloop van het platteland tot gevolg hebben en desastreuze gevolgen op sociaal en economisch gebied. Daar moet oog voor zijn. Het is onbegrijpelijk dat de regering dat niet ziet en onacceptabel als men dit doel had. Het raakt het bestaansrecht van boeren en hun kapitaal dat in vele gevallen vanuit een lange familiegeschiedenis is opgebouwd. Wat de SGP Oldebroek betreft moeten alle sectoren als je stikstofreductie wilt halen, gaan bijdragen. De overheid richt zich alleen op de stikstofproblematiek en de boeren. Men moet terug naar de tekentafel en als volwaardige partners met elkaar in gesprek, ook omdat er meer landelijke problemen zijn die samen met stikstof om een integrale aanpak vragen. En er moet oog en ruimte zijn voor innovaties die ingezet zijn. Er zijn mogelijkheden en die moeten opgepakt worden. Boeren moeten weer perspectief krijgen hoe men zich kan ontwikkelen en als gemeenteraad moet men hen perspectief bieden voor hun bedrijf. Met name voor de jongere generatie moet er toekomst zijn. Dit blijkt ook uit de brief die de raad ontvangen heeft van de werkgroep. De natuur is belangrijk, daar moet men heel zuinig op zijn, maar er zijn meer dingen die van wezenlijk belang zijn zoals voedselzekerheid, voldoende werk en inkomen, een menswaardige manier te leven en het grondrecht om een plek te hebben waar je kunt wonen. Voor de SGP voldoende redenen om deze motie in te dienen.

De heer KEMP (VVD) is blij inlichtingen te hebben gevraagd aan het college met betrekking tot een motie die raadsbreed is aangenomen in december 2019. Daarin was het verzoek aan het college om de raad te steunen, om naar Den Haag en Arnhem te gaan om de problematiek aan te kaarten en te doen wat de raad destijds vroeg. De antwoorden heeft de raad inmiddels kunnen lezen. De fractie heeft dit specifiek gedaan om de nieuwe raad goed op de rit te krijgen voor wat deze motie vroeg, en nadrukkelijker: wat heeft het college destijds gedaan met de antwoorden. Het college heeft exact gedaan wat de raad heeft gevraagd, het heeft geleverd. Daarnaast wil de VVD aandacht vragen voor de huidige situatie. De fractie is blij met de ondersteuning tot nu toe, met name de gastvrijheid vorige week bij de aftrap van de demonstratie richting Stroe. Het was een goed signaal naar de samenleving en met name naar de boeren, opdat men weet hoe deze raad staat in deze materie. Uit een nieuwe oproep in de voorliggende motie blijkt dat partijverschillen kunnen vervagen als men samen optrekt, samen met de boeren. De VVD hoopt en verwacht dat het college zich ook nu weer voor de volle honderdprocent zal scharen achter het doel van deze motie en daar maximaal invulling aan zal geven. Daarbij een oproep aan alle in de Tweede Kamer vertegenwoordigde partijen om hun vertegenwoordigers goed te informeren hoe de opvattingen in Oldebroek leven en beleefd worden. Het zijn namelijk niet alleen de boeren die worden getroffen.

Als antwoord naar de heer Wielink: de VVD lokaal heeft al contact opgenomen met haar vertegenwoordigers in Arnhem en in de Tweede Kamer. Of het helpt is een ander verhaal. Het is wel zo: het kabinet is niet de Tweede Kamer. Het is een plan van het kabinet, dat ze uitstrooien naar de provincie. Laat men dat goed voor ogen houden en de juiste mensen proberen aan te spreken.

De heer DE NOOIJER (CVO) reageert op de oproep van de heer Kemp: spreek uw vertegenwoordigers aan in Den Haag op wat zij voor plannen maken. Een heel goede oproep. Het is echter wel de VVD die hoofdverantwoordelijke is voor dit beleid, die zitting heeft in het kabinet met een minister van VVD-huize die deze plannen heeft gepresenteerd. Hij heeft de stemming gevolgd afgelopen dinsdag in de Tweede Kamer. Daar wordt zelfs een motie ingediend die aangenomen werd op het VVD-congres. Vervolgens stemt de VVD-fractie, als er onderscheid wordt gemaakt tussen het kabinet en de Tweede Kamer, gewoon tegen. Hij gelooft helemaal dat de heer Kemp eerlijk is en het van harte meent, maar vindt de heer Kemp het nog geloofwaardig om hier lokaal voor de VVD uit te komen en hier een goed betoog te houden, terwijl het landelijk zijn partij is die de boerenstand compleet sloopt.

De heer KEMP (VVD) sluit zich uiteraard niet aan bij de laatste opmerking. Helder mag zijn dat de VVD Oldebroek wel degelijk de belangen probeert te behartigen van de lokale mensen en dat de fractie haar best doet, juist richting haar vertegenwoordigers in Den Haag. Een kabinet is iets anders dan een Tweede Kamer. In een kabinet zijn meerdere partijen verantwoordelijk. Het is een verhaal van de minister van Natuur en Stikstof, het is een verhaal van het hele kabinet. Uiteindelijk gaan zij niet eens over de uitvoering en hebben ze dat naar de provincies gestuurd. Zijn oproep: probeer het zoveel mogelijk bij de Tweede Kamer, want dat zijn degenen die de hand opsteken bij voor dan wel tegen. Praat ook met de vertegenwoordigers die in Arnhem zitten. Zij gaan straks over het uitvoeringsprogramma. De raad moet heel sterk de focus richten op de vertegenwoordigers in Arnhem, want zij gaan op een bepaald moment praten met de vertegenwoordigers van LTO, met de

vertegenwoordigers van de agrariërs. Als de raad benadrukt dat het mét de agrariërs en niet óver de agrariërs gaat, dan mag hij hopen dat men het voor elkaar krijgt dat én de sector gered wordt én de doelstellingen gehaald worden.

Mevrouw VAN DEN BOSCH (ChristenUnie) bedankt de heer Wielink voor zijn inspraak en zegt dat de ChristenUnie graag de uitnodiging aanneemt om langs te komen en in gesprek te gaan.

Als echte Oldebroekse boerendochter is zij heel blij om namens de ChristenUnie Oldebroek de steun richting de boeren te mogen uitspreken door middel van het mede-indienen van de motie. De boeren zijn aangedaan, want het voelt alsof zij het oplossen van de stikstofcrisis in hun klompen geschoven krijgen. Gebrekkige communicatie en het ontbreken van perspectief zorgen voor grote onzekerheid bij de boeren van Oldebroek. Worden ze gedwongen om hun bedrijf drastisch in te krimpen, is er dan nog toekomst voor hun bedrijf of worden ze onteigend. Volgens de ChristenUnie Oldebroek is dit niet acceptabel en niet rechtvaardig. Met een botte bijl inhakken op één sector is volgens de fractie absoluut niet de oplossing. Er zal gekeken moeten worden naar alle andere sectoren, zoals luchtvaart, industrie, verkeer en scheepvaart om zo tot een gezamenlijke aanpak te komen. Toch zal men ook als individu af en toe een flinke stap terug moeten doen in de eigen levensstandaard, al is misschien maar een klein deel daarvan de oplossing. Als ChristenUnie Oldebroek zet men zich in voor een sterke, stabiele agrarische sector en dat blijft men doen, want Oldebroek kan eenvoudigweg niet zonder haar boeren. Ze zijn nodig voor het beheer van het buitengebied. Ook voor de leefbaarheid van het platteland zijn de boeren onmisbaar. Er zou de komende jaren veel veranderen, en inderdaad, ook kwetsbare natuur dient beschermd te worden. Die opdracht ligt er, daar gaat men niet aan ontkomen en het is een enorme uitdaging. Daarom wil de fractie samen met de boeren optrekken op zoek naar oplossingen en het broodnodige perspectief. Perspectief voor de lange termijn, zodat boeren die willen blijven boeren, dit op een verantwoorde manier kunnen doen, in balans met natuur en omgeving, maar ook zeker met het perspectief dat het mogelijk blijft om een goede boterham te verdienen.

De gemeente is al volop in gesprek met de provincie Gelderland over hoe de plannen uitpakken voor de Noord-Veluwe en gemeente Oldebroek. De provincie zet in op een gezamenlijke aanpak en dat is wat de ChristenUnie betreft de juiste. De fractie wil dan ook het college vragen om daarmee door te gaan en dit regelmatig terug te koppelen naar de boeren. De ChristenUnie Oldebroek zal ook stevige signalen blijven doorgeven richting haar fracties in de provincie en in Den Haag. Dit wil zij ook vragen van de andere partijen hier in de raadzaal met lijntjes naar de provinciale en landelijke fracties: blijf de zorgen en de frustraties van de Oldebroekse boeren onder de aandacht brengen.

Ze vindt het belangrijk om te benoemen dat de ChristenUnie blij is dat de boeren gebruikmaken van het recht om te demonstreren. Dat is het mooie en het waardevolle van het leven in een democratie. De fractie voelt de emotie en de noodzaak, maar toch zou ze de boeren willen vragen om te demonstreren op een veilige en verantwoorde manier, om aandacht te vragen voor de zorgen zoals vanavond gebeurde. Laat het niet uit de hand lopen.

De heer HEDDEMA (ABO) complimenteert de heer Wielink met zijn indringend betoog, dat nog eens duidelijk maakt hoeveel emotie achter dit dossier zit. ABO voelt die emotie als geen ander. ABO is de grootste lokale partij die iets vindt van politieke partijen in Den Haag en in Arnhem. Volgens de fractie is er al heel veel fout gegaan aan het begin. De SGP gaf aan: men moet terug naar de tekentafel. Die tekentafel begint al met de definitie van Natura 2000. Daar zijn grote fouten gemaakt. Er zijn gebieden gedefinieerd die veel te klein zijn. De bestuursvoorzitter van de Wageningen Universiteit (WUR), mevrouw Fresco, heeft aangegeven dat 'de natuur' op deze Veluwe in feite een cultuurlandschap is. Die mooie zandverstuivingen zijn er gekomen omdat in de middeleeuwen boeren daar aan ontbossing hebben gedaan en hun bedrijf daar hebben gevestigd. Het is een cultuurlandschap waar het over gaat en een eigenschap van een cultuurlandschap is dat het nu eenmaal verandert onder invloed van de mensen. Hoe erg zou het zijn dat er meer bomen zouden komen op de Veluwe. Dat is de consequentie van wat er nu speelt. Het is interessant om het betoog van mevrouw Fresco, Universiteit Wageningen - de universiteit die het belang van natuur maar ook het belang van de boeren vertegenwoordigt - nog eens zorgvuldig terug te lezen. Het heeft hem de ogen geopend om te zeggen: we kunnen nu praten over het beleid dat voorligt, en dat zal zeker zijn beslag krijgen, alleen ons pleidooi is: neem de tijd, haal het mes van tafel, zorg voor de dialoog, zorg voor die integrale aanpak, zorg dat niet alleen één groep de consequentie aanvaardt, maar laten we in de volle breedte van deze maatschappij met alle partijen gezamenlijk die een stikstofverantwoordelijkheid hebben, komen tot beleid. Dat is de essentie. Wat ABO

tegen landelijke partijen heeft, wordt duidelijk in datgene wat in Den Haag is bedacht en wat over de schutting is gegooid richting de provincie. De provincie moet het uitzoeken. Die heeft nu de verantwoordelijkheid gekregen, omdat Den Haag zijn verantwoordelijkheid niet neemt. ABO als lokale partij vindt dat niet goed. Daar wordt onvoldoende verantwoordelijkheid genomen voor de basisfouten die gemaakt zijn in een verleden waaraan diezelfde politieke partijen debet zijn geweest. Hij ziet nog gebeuren dat de trekkers naar Brussel moeten. Er wordt nu gepraat over landelijke acties, maar hij denkt dat veel van de pijn is gekomen omdat de definitie van Natura 2000 een Brusselse aangelegenheid is geweest. Daar moet men ook over praten met elkaar. ABO staat achter de boeren, neemt graag de uitnodiging aan om dat gesprek te hebben waarvoor de heer Wielink de raad uitnodigt. Dat contact zal ABO na deze raadsvergadering met de heer Wielink doen.

De heer DE NOOIJER (CVO) vindt het goed om hier te zijn vanavond, goed dat de publieke tribune gevuld is, goed wat de heer Wielink sprak. Hij sluit zich daar naadloos bij aan. Het heeft echt indruk achtergelaten, want zo komt het binnen bij de mensen van de agrarische sector. En het is goed dat er een gezamenlijke motie ligt, door de SGP en alle andere fracties ingediend om het signaal af te geven: Oldebroek staat achter de boeren. Eén persoon wil hij een extra compliment geven, de heer Overkempe van Duurzaam Oldebroek. Want hoe vaak gebeurt het niet dat groene of partijen die zich als duurzaam profileren, uiteindelijk uitmunten in linkse politiek die de boeren misschien wel weg willen hebben. Niets is minder waar. De heer Overkempe dient de motie mede in en dat is goed. Complimenten daarvoor. Oldebroek blijft daarmee unaniem achter de boeren staan en dat is nodig, want wat er op dit moment met de boerenstand gebeurt, gaat de raad aan het hart. Als men kijkt naar de oorsprong van het beleid, dan klopt volgens hem hetgeen ABO zegt: Brussel is er debet aan en ook wat recent in Den Haag is besloten, is daar debet aan. Het is verschrikkelijk welke plannen er voorliggen en wat voor uitwerking die moeten gaan hebben. Het is ook goed wat ABO zei over de provincies. Er wordt wel gezegd dat men bij de provincies terecht moet, maar de provincies gaan zo meteen terug verwijzen: Den Haag heeft ons die doelstelling opgelegd. Dat is het punt: niemand neemt verantwoordelijkheid voor dit desastreuze beleid. Ze durven het niet en daarom wordt het over de schutting gegooid, en dat is doelbewust. Daarom valt er heel moeilijk een streep te trekken, want Oldebroek beslist niet, en de provincies gaan zo meteen zeggen: het moet. En de Tweede Kamer wijst misschien weer onterecht naar een rechterlijke uitspraak en zo blijft men naar elkaar wijzen. Het is goed dat Oldebroek de handschoen oppakt en zegt: dit is ontzettend fout.

Een vraag aan het college. Het CVO bereiken signalen van Oldebroekse boeren die zich zorgen maken om hun voortbestaan, of zij met deze plannen nog wel kunnen blijven. Heeft het college al zicht op de gevolgen voor de Oldebroekse agrariërs van de plannen die hun nu boven het hoofd hangen.

Hij vindt het ontzettend mooi dat Oldebroek zich vandaag van haar beste kant laat zien, maar ondertussen zijn hier partijen die ook in Den Haag zitten. Hij wil dit gezegd hebben, ondanks dat hij unaniem wil zijn vanavond. Het zijn VVD, CDA en ChristenUnie die landelijk vertegenwoordigd zijn (in het kabinet). Hij was dinsdag in Den Haag, een hele dag lang in de Tweede Kamer. Met eigen ogen heeft hij de stemmingen gezien. Het is onbegrijpelijk dat er dinsdag niet aan de noodrem is getrokken. Men kan wel wijzen naar de provincies, maar het zijn VVD, ChristenUnie en CDA die in het kabinet zitten en die afgelopen dinsdag tegen moties hebben gestemd om het beleid af te keuren. Zoals bij de motie Van der Plas-Ettink waarbij de VVD Tweede Kamerfractie tegenstemt en het was ChristenUnie Tweede Kamerlid Grinwis die stelde: die motie is een tegenstelling tussen metingen en modellen en daarom wantrouwt men de wetenschap. Volgens CVO is er iets duidelijk en dat is dat er heel veel mis is met die modellen. Betekent dat wantrouwen in de wetenschap?, het is eerder twijfel aan de wetenschap om zo tot de beste inzichten te komen. Daarom zou hij een extra oproep willen doen aan deze fracties in het bijzonder. Hij neemt hen lokaal niets kwalijk, echter zou zich niet prettig voelen als hij nu een CDA'er, CU'er of VVD'er was. Ga in Den Haag praten en zeg tegen die Tweede Kamerleden: het kan zo niet, hier in deze agrarische gemeente zien we de gevolgen, dus grijp in, dit beleid moet van tafel. Hij vreest dat het niet gaat gebeuren, want het moment was afgelopen dinsdag en daarom is hij een beetje teleurgesteld in die partijen. Maar laat de raad wel unaniem blijven in het signaal dat men afgeeft aan de provincie. Hij heeft gezien dat het college daar al veel aan heeft gedaan, maar laat de raad zich hard blijven maken richting het college ook naar aanleiding van de inspraakbijdrage van de heer Wielink voor de PAS-melders, dat daar wat mee gaat gebeuren en zij ook een goede positie krijgen. Het is

onbegrijpelijk als er uiteindelijk een Oldebroek komt waar het landschap er anders gaat uitzien, de boeren uit de cultuur van Oldebroek verdwijnen. Dat wil de raad toch niet laten gebeuren.

De heer OVERKEMPE (Duurzaam Oldebroek) geeft aan dat de fractie het ook niet goed vindt zoals het is gegaan. Naar het CVO: Duurzaam Oldebroek blijft nog wel een redelijk linkse partij en progressief, en ook vóór natuur. Hoe het is gegaan, is niet de bedoeling. De fractie ziet het liever van onderop. Er moet worden begonnen bij de basis en dat is bij de agrariërs, kijken wat de mogelijkheden zijn en hoe men verder kan. Hij ziet in de motie en begrijpt, dat het plan van Den Haag zoals dat er nu ligt een zeer grote impact gaat hebben op de agrarische sector. Wel ziet Duurzaam Oldebroek dat de hoge stikstofuitstoot nadelige effecten heeft op de natuur, ook in Oldebroek. Hij hoopt dat de werkgroep dit erkent en zich inzet om de kwetsbare natuur te beschermen en behouden. Waar men op één lijn zit, is dat ook Duurzaam Oldebroek vindt dat alle sectoren benaderd moeten worden. Er wordt vaak gesproken over modellen en dan worden sommige sectoren wel meegenomen en andere niet. Te denken valt aan de luchtvaart, die boven een bepaalde hoogte niet meer wordt meegenomen. Dat klopt natuurlijk van geen kant. Daar moet Den Haag goed naar kijken. Hij heeft wel hoop, want er zijn meerdere oplossingen mogelijk. Inderdaad, zoals aangegeven, heeft de transitie naar duurzame landbouw relatief meer grond nodig. Dat betekent dat als nu alles wordt onteigend, die transitie erg lastig wordt, dus naar zijn inzien geen goede weg. Ook meervoudig landgebruik is mogelijk. Uiteindelijk moet dit thema integraal worden aangepakt, zodat men samen kan bouwen aan een vruchtbare toekomst.

De heer VAN DER HORST (CDA) laat weten richting de aanwezige agrariërs met hen en hun gezinnen mee te leven. Hij weet en begrijpt in welke onzekerheid zij leven. Het waren rumoerige weken, boeren die zich verzetten tegen het nieuwe stikstofbeleid, boeren die de samenleving ontwrichten met acties en dat doen ze niet voor niets. Het tekent de frustratie van de hele sector. Stikstof gaat niet alleen over boeren, het gaat ook over wel of niet bouwen van woningen en bescherming van de natuur. Het CDA is niet tegen stikstofreductie. Vanuit het CDA-uitgangspunt rentmeesterschap is men geroepen te zorgen voor de natuur, maar niet op deze manier. Het stikstofprobleem wordt nu uitsluitend bij de boeren, hun gezinnen en bedrijven neergelegd. Dit is een politieke keuze, een keuze die het CDA Oldebroek niet maakt. De maatregelen hebben vérstrekkende, desastreuze gevolgen voor de boeren en hun toekomst in de gemeente Oldebroek. Je schuift het niet op één bedrijfstak af. Naar de mening van het CDA doet iedereen mee, ieder levert zijn bijdrage. Een integrale aanpak is daarom noodzakelijk, waarbij alle sectoren, waaronder industrie, verkeer en luchtvaart betrokken moeten worden. Feit is dat het opgelegde probleem de boeren bedreigt in hun voortbestaan, zonder enig perspectief voor de toekomst. Hoe dan verder. CVO dicht het CDA ontzettend veel kwaliteiten toe, dat een raadslid van het CDA in Oldebroek dit plan van tafel kan krijgen in de Tweede Kamer. De fractie doet absoluut haar best en heeft de CDA-fractie in de Tweede Kamer en de provincie hierop aangesproken, de zorgen neergelegd en gedeeld. De boeren moeten bestaansrecht houden in Oldebroek, ze zijn een deel van de economie en geven natuur en landschap vorm. Dat de sector zal veranderen als gevolg van deze plannen is duidelijk, maar hoe is onzeker. Daarom roept de raad in de motie op om de boeren perspectief te bieden, perspectief in voortzetting van hun bedrijven. Men ziet mogelijkheden in het zoeken naar innovaties om aan de maatregelen te kunnen bijdragen, en roept op tot een evenredige reductie van stikstof in alle sectoren. Die kleurplaat moet inderdaad van tafel. Het CDA zoekt naar intensieve samenwerking met LTO om tot verandering te komen en een nieuw bestaansrecht voor de boeren te zoeken. Daarom is het CDA mede-indiener van de voorliggende motie.

Wethouder ENGBERTS geeft aan dat dit dossier iedereen al heel lang bezighoudt, maar nu komt het nog eens extra door vanwege de startnotitie van 10 juni 2022. Daarin kwam hij de term gemeente niet tegen. Rijk en provincie stonden er wel in, terwijl er steeds ook vanuit dit huis op alle overlegtafels is aangegeven dat het lokaal moet. De stem van Oldebroek is wel gehoord, in de provincie en in de bestuurlijke overleggen die daarover gevoerd zijn. Constructief heeft het college geprobeerd zich daar in te zetten met alle essentie in het verleden, maar zeker ook nu na de oproep die nogmaals gedaan is met de inspraak van de agrarische sector die vol emotie zit. Daar voelt hij in mee, want de gezinnen, de bedrijven moeten hun perspectief houden. Ook in het verdere verband zal het college zich daarvoor heel nadrukkelijk inzetten. De provincie aanspreken over de plannen, over het arrangement waar de provincie bij de opstelling met diverse gemeenten van een pilot zegt dat daarin een heel groot deel van de doelen gerealiseerd kunnen worden, dat daarin de overlegstructuren met de agrarische sector

meegenomen worden om met elkaar te kijken: wat zijn de mogelijkheden. Een perspectief voor de lange termijn, dat is de noodzaak waarvoor men met elkaar moet gaan in alle overleggen, zodat de agrarische sector van Oldebroek toekomstperspectief houdt; voor de bestaande, voor degenen die nog kunnen doorgroeien, waar jonge boeren aanwezig zijn om de toekomst voort te zetten. De dialoog met alle partijen hoort daar bij en dat betekent dat álle sectoren moeten bijdragen aan de reductie. Daarvoor zit het college in de overleggen ten aanzien van stikstofvergunningen voor bedrijven die bijvoorbeeld een referentiekader moeten zoeken en die daar grote problemen mee hebben om dat te verkrijgen, want zij moeten daarvoor grote reducties doorvoeren. Met elkaar is men op het spoor bezig dat de raad het college wijst en in de motie meegeeft.

Het college wil de PAS-melders niet onvermeld laten. Ook daarover heeft het college steeds bij de provincie aangegeven: PAS-melders zullen als eerste gelegaliseerd moeten worden om hen de toekomst te geven die ze al hadden en die hen ontnomen is. Duurzaam Oldebroek noemde: van onderop. Dat is waaraan het college invulling zou willen geven.

Tweede termijn

De heer WIELINK laat weten dat hij hier niet staat voor zichzelf maar voor alle Oldebroekse agrariërs. Hij heeft een oproep gedaan voor een gesprek tussen gemeente en agrariërs. Laat men dat vooral doen en dan voordat er een gesprek plaatsvindt met de provincie. Dan kunnen de agrariërs van onderaf dingen doen, want als er eerst een gesprek plaatsvindt met de provincie, en daarna komen ze een keer bij de agrariërs, dan zijn de kleurtjes al netjes neergelegd. Misschien mogen de boeren nog kleuren, of helemaal niet. Dat is zijn oproep. De agrariërs vinden het heel belangrijk om daaraan mee te denken.

Een paar keer werd perspectief genoemd. De agrariërs zouden graag een perspectief hebben voor een echt lange termijn. Als het gaat over de overleggen die er zijn en naar de provincie gaan, dan zouden de agrariërs het stimuleren om dat samen met Elburg en Nunspeet te doen. Als agrariërs probeert men het heel breed te houden, vooral met Elburg en Nunspeet want die zitten op dezelfde lijn. Men kan iets meer zijn punt maken en dat is wel belangrijk.

Er werd net iets gezegd over Brussel. Hij heeft zaterdag met iemand gesproken die in Brussel werkt en zegt: Brussel vraagt om een voldoende, vraagt niet om een 10+, een 6 is ook een voldoende.

Zojuist werd er iets gezegd over de natuur. De natuurvereniging gaat vanaf Oldebroek richting Nunspeet, daar zijn de agrariërs al heel druk mee doende om dat gestalte te laten krijgen.

Als laatste. Stikstof vanuit de landbouw kan in één keer gebruikt worden voor de industrie en als men het noemt zijn het twee verschillende dingen. Dat bevreedt de agrariërs.

De VOORZITTER dankt de heer Wielink hartelijk voor zijn inspraakreactie. Zij geeft aan dat gemeenten op de kop van de Veluwe constant in gesprek zijn over hoe men zijn punten goed kan maken in Arnhem en in de rest van het land. Naar de agrariërs: kom op voor uw belangen, demonstreer, dat is uw recht maar houd het alsjeblieft respectvol.

Vervolgens gaat zij over tot de stemming.

Motie M1 wordt met algemene stemmen aangenomen.

Schorsing

05b. MONDELINGE VRAGEN VAN RAADSLEDEN.

Er zijn geen vragen.

06. LIJST VAN B-ONDERWERPEN, DIE BIJ HAMERSLAG WORDEN AFGEDAAN.

De raad gaat unaniem akkoord met de voorgestelde wijze van afdoening van de voorstellen op de lijst van B-onderwerpen voor deze raadsvergadering.

07. BESCHIKBAARSTELLING KREDIET UITBREIDING BASISCHOOL DE SCHAAPSKOOI (WEZEP).

De heer DIJKSTRA (CDA) noemt dat het CDA voor goed basisonderwijs is. Het is de plicht als raad om daarin optimaal te voorzien en in goede huisvesting. Gelet op de behoefte en de meerjarige prognose heeft de Schaapskooi recht op permanente voorziening. Overigens was het bij de bouw destijds al bekend dat de school te klein was. Een tijdelijke oplossing door het plaatsen van units, zoals CVO in de commissie voorstelde, kan het CDA niet ondersteunen. De fractie voelt veel voor het in gebruik nemen van lokalen bij de Bron. Daar is immers voldoende ruimte. De Schaapskooi stelde de raad voor een dilemma. Het CDA wil ruimhartig zijn in deze beslissing, maar de financiële positie van Oldebroek maakt dat er bewuste keuzes moeten worden gemaakt in deze ruimhartigheid. Dat de school op Noordeinde verbonden wordt aan de verbouwing van de Schaapskooi vindt het CDA een drogreden, want de Akkergroep in zijn geheel draagt bij aan de school op Noordeinde en niet alleen aan de Schaapskooi. Voor het CDA weegt het recht op keuzevrijheid voor ouders en kinderen om zich aan te melden bij een basisschool. De continue lijn van onderwijs onder één dak en het karakter van de school zijn onder andere bepalend voor de identiteit. De verbondenheid met elkaar, in de klassen en onderling, weegt nu wat de fractie betreft op tegen de kosten die nodig zijn voor deze investering.

De heer OVERKEMPE (Duurzaam Oldebroek) vindt dit een moeilijk dilemma. Iedereen zal het erover eens zijn dat kinderen een zo goed mogelijke leeromgeving verdienen. Het is een lastig punt, omdat nog niet alle scholen die op het lijstje staan, verbouwd of verplaatst zijn en er nu al wordt voorgesteld om een reeds verbouwde school uit te breiden. Het liefst zou de fractie eerst wachten totdat de Rank is verplaatst en dan na een rustperiode kijken hoe het leerlingenaantal zich verdeelt. Daarna kan beter bepaald worden of een uitbreiding noodzakelijk is. Geen idee hoe lang het duurt, maar het lijkt hem dat daar een jaar of 10, 15 voor nodig is. De fractie begrijpt dat dit te lang duurt voor de Schaapskooi. Er zijn nog enkele scenario's gegeven, maar hij mist één belangrijke en dat is het meer benutten van de Vredeskerk. De school maakt nu gebruik van een klein gedeelte van de kerk. De fractie mist een inventarisatie of een onderzoek naar welke mogelijkheden er liggen om de Vredeskerk beter multifunctioneel in te zetten. De Schaapskooi zelf verwacht niet echt dat daar oplossingen liggen, echter het is nog niet onderzocht. Duurzaam Oldebroek bekruipt het gevoel dat de prognoses niet echt nauwkeurig zijn en vindt het daarom lastig om de huidige prognose blindelings aan te houden. Misschien stijgt het aantal leerlingen nog wel meer dan nu verwacht wordt. Dat zou namelijk niet heel gek zijn als men ziet dat de huidige Rank verder noordwaarts opschuift, waardoor sommige huizen die nu dicht bij de Rank staan straks dicht bij de Schaapskooi staan dan bij de nieuwe Rank. En wie weet wordt er ooit nog gebouwd op het WHC-terrein, wat nog eens 200 tot 300 woningen oplevert en dus potentieel extra leerlingen. Het is dus nog erg onzeker. Het lijkt hem verstandig om eerst een gedegen onderzoek te doen in hoeverre de Vredeskerk betrokken kan worden bij de Schaapskooi dan wel bij de voorschoolse, tussenschoolse en buitenschoolse opvang. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat het forse investeringen worden om de Vredeskerk aan te passen zodat daar óf een deel van de Schaapskooi, óf de opvang in kan, óf het totaal geen realistisch scenario blijkt te zijn, lijkt de voorgestelde uitbreiding op zijn plaats.

De heer VAN DER VELDE (CVO) geeft aan dat de fractie de vele punten in het voorliggend voorstel heeft gewogen. Voorop staat dat de kinderen op de school ruimte nodig hebben, ruimte voor sociale en didactische ontwikkeling. En ouders mogen niet beperkt worden in hun keuzevrijheid voor scholen. Uit gesprekken die de fractie heeft gevoerd, komt duidelijk de onwenselijkheid naar voren van het langdurig opsplitsen van de school door twee klassen elders onder te brengen. Tegelijk ziet CVO de onzekerheid in de toekomstverwachting van de leerlingenaantallen. De cijfers waarop destijds de bouw van het huidige schoolgebouw is gebaseerd, gingen uit van een krimp in het leerlingenaantal. Nu, ongeveer acht jaar later, blijkt dit onjuist. Daarnaast is in de huidige toekomstverwachting onzekerheid over welke invloed het in Wezep Noord nieuw te bouwen IKC zal hebben op de leerlingenaantallen van de Schaapskooi. Daarom zou CVO graag zien dat met een goede tussenoplossing het besluit over verbouw een paar jaar kan worden vooruitgeschoven, zodat er meer zekerheid is over de toekomstige leerlingenaantallen van de Schaapskooi. De vraag is echter of dit een haalbare wens is van de fractie. Tijdens de commissievergadering is duidelijk geworden dat de Bron ruimte heeft voor een benedenbouw- en een bovenbouwgroep. Dit wordt veroorzaakt door de inrichting van het IKC de Vlinder, die de multifunctionaliteit van het gebouw in dit geval niet ten goede komt. Het mag duidelijk zijn dat CVO het onderbrengen van een benedenbouwgroep van de Schaapskooi op een andere locatie zeker niet wenst en dat hiermee, ook voor de duur van slechts enkele jaren, deze optie voor de fractie is afgefallen.

Verder had CVO overwogen, om tijd te winnen voor een goede toekomstbestendige besluitvorming, units te plaatsen bij de Schaapskooi. Dit was geen aangegeven optie vanuit het college maar als CVO doet men zijn best om constructief mee te denken over manieren om de druk op de gemeentefinanciën te verlichten. Deze oplossing is tenslotte in het verleden meer gebruikt, maar blijkt ook een situatie te creëren waarbij de werk- en leeromstandigheden onwenselijk sterk verslechteren. Daardoor is de laatste optie van CVO, om op een later moment een beter overwogen keuze te kunnen maken, vervlogen. De fractie wenst op dit punt het college de opdracht mee te geven om bij de nieuw te bouwen IKC Wezep Noord aandacht te besteden aan de inrichting van het gebouw, zodat deze waar mogelijk wel multifunctioneel wordt gerealiseerd.

De raad moet het doen met wat er nu voorligt, een plan met afgelopen oktober geraamde kosten van ongeveer € 0,5 mln. Met de huidige stijging van bouwkosten is er echter maar één zekerheid: de kosten zullen vele malen hoger uitvallen, misschien zelfs verdubbelen. Het CVO is ook voorstander van een goed financieel beleid. De accountant heeft de raad de boodschap gegeven dat de hand op de knip moet worden gehouden. De raad kan niet onbeperkt blijven uitgeven en vervolgens maar de rekening bij de inwoners neerleggen. Het wonen in gemeente Oldebroek is al niet goedkoop en CVO wil zich daarom ook hard maken tegen een verdere stijging van gemeentelasten voor de inwoners. Het eventueel toekennen van dit budget zal dus andere, moeilijke keuzes met zich meebrengen, want de euro kan tenslotte maar één maal worden uitgegeven. Toch is de fractie van mening dat goed onderwijs geen maximumprijskaartje hoort te hebben. CVO zal daarom instemmen met het voorgelegd plan, erop vertrouwend dat het college de vinger aan de pols houdt om budgetoverschrijdingen waar mogelijk te voorkomen.

De heer DEIJ (ABO) heeft ten aanzien van het voorliggend voorstel een aantal vragen die te maken hebben met het feit dat de school bij oplevering al te klein was. De vraag is dan of de prognoses destijds niet goed zijn geweest. Nu is er door de keuzevrijheid voor een school een scheefgroei ontstaan. Hoeveel scheefgroei moet er zijn voordat het college de volgende keer een plan maakt voor een betere spreiding. ABO geeft hierbij het advies om tegen die tijd andere gebouwen te herinrichten, zodat er een betere spreiding van leerlingen komt. Het is mooi dat de school zo goed bekend staat en daardoor een groei van het aantal leerlingen doormaakt. Het was goedkoper geweest om gelijk de lokalen bij te bouwen dan nu weer uit te breiden. Schoolkeuzevrijheid is een groot goed, maar voor ABO is een goed rentmeesterschap ook belangrijk. Een nieuwe school heeft een natuurlijke aantrekkingskracht, echter bij het in gebruik nemen van de Bron ziet de fractie dit niet gebeuren. Een goede aanpak van een tijdelijke leerlingenstop voor nieuwe gezinnen wordt door meerdere partijen niet gezien als oplossing. Ziehier het dilemma. Volgens de huidige Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Oldebroek 2015 komt uitbreiding in beeld als er geen gebouw beschikbaar is of komt, dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren. Is het theoretisch mogelijk om twee lege klassen van de Bron toe te passen? Na input van de directeur tijdens de commissievergadering en de inbreng van wethouder Vos begrijpt ABO dat deze twee lokalen niet geschikt zijn en geen langetermijnoplossing is. De raad neemt dus nu een besluit dat afwijkt van de hedendaagse verordening. Argumenten hiervoor zijn besproken in de commissie van 23 juni jl. Gelet op deze verordening ontvangt ABO graag op korte termijn een vernieuwde versie van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, zodat de raad daarover kan praten en actualiseren.

ABO staat voor goede huisvesting van scholen en heeft daarom in 2016 ingestemd met de nieuwbouw van de Schaapskooi en keuzevrijheid, en zal daarom instemmen met het voorliggend besluit, onder de voorwaarde dat de kosten niet boven het in het voorstel genoemd bedrag uitkomen en dat de kosten die boven dit bedrag uitkomen voor rekening van de Akker zijn. Bij een eventueel vervolgonderzoek van bijvoorbeeld kernen uit Oldebroek, verwacht de fractie een analyse over de mogelijkheid om leerlingen te spreiden en dus een eventuele, tijdelijke, leerlingenstop voor nieuwe gezinnen. Niet voor de Schaapskooi, want daar is dan geen ruimte meer voor verdere uitbreiding.

De heer GRAANSMA (ChristenUnie) heeft met de fractie gekeken naar de verschillende scenario's zoals ze zijn uitgewerkt om de krappe huisvesting van leerlingen op basisschool de Schaapskooi op te lossen. De behandeling in de commissievergadering, de antwoorden op de technische vragen alsmede de daar meegegeven aandachtspunten hebben voor de ChristenUnie tot de volgende conclusie geleid.

Voor de fractie is uitbreiden van de Schaapskooi met twee nieuwe lokalen de meest wenselijke optie. In deze afweging zijn de volgende argumenten meegenomen. De leerlingenprognose van de Schaapskooi laat een blijvende groei zien van het aantal leerlingen. Een groei die uitbreiding van de school met extra lokalen rechtvaardigt. Hoewel de volgorde van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Oldebroek 2015 een andere route aangeeft, deelt de fractie de argumenten van het college om in dit geval daarvan af te wijken. Huisvesting op een andere locatie, bijvoorbeeld de Bron, geeft vervreemding van leerlingen en leerkrachten van de hoofdlocatie. Juist ook omdat men weet dat het gaat om een lokaal op de begane grond en op de bovenverdieping, zou dit wederom een splitsing geven van de school op een andere locatie. Feitelijk worden ze onderdeel van een andere school met een andere cultuur en dat is niet waarvoor de ouders die hun kinderen aangemeld hebben op de Schaapskooi hebben gekozen. Waarom is dat zo belangrijk, die aanmelding op de Schaapskooi. Het project dat de school op de hoofdlocatie heeft ingezet om ruimte te geven naar de toekomst, raakt verstoord als een aantal jaargangen op een andere locatie les gaan krijgen. De fractie ziet de voordelen van dit project waarbij ouders en school samenwerken om preventief aan de slag te gaan met de jongerenproblematiek in de wijk. De ingezette cultuurverandering vraagt tijd en is er niet bij gebaat als dit doorbroken wordt door huisvesting op een andere school.

In de commissie is ook gesproken over het reguleren van de instroom op de school, maar de fractie ziet dit niet als taak van de gemeente, mede omdat dit op andere scholen problemen kan gaan opleveren. Het belang van onderwijsvrijheid is een groot goed. Bij regulering of leerlingenstop komt deze vrijheid naar de mening van de ChristenUnie zwaar onder druk te staan. Ook tijdelijke huisvesting is voor de fractie geen optie. De groei blijft en wordt niet anders de komende jaren. Het probleem wordt er niet mee opgelost.

De berichten die van ouders zijn ontvangen waarom zij het noodzakelijk achten om het bouwen van twee lokalen te laten doorgaan, gaan over de hoop dat er dan ook klassenverkleining kan plaatsvinden. Er zijn klassen die bestaan uit 36 leerlingen. Dit doet geen recht aan de leerlingen en de leerkrachten als de klassen op minder leerlingen berekend zijn.

Ook de ChristenUnie ziet dat meegaan met dit voorstel de nodige financiële gevolgen heeft. De reserve onderwijshuisvesting komt in 2039 negatief uit. De fractie roept het college dan ook op om bij het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs te komen met een voorstel hoe die tekorten weggewerkt gaan worden.

Samen recht doen. Hiermee is de ChristenUnie de verkiezingen ingegaan. Dat is waar men voor staat. Recht doen aan de kinderen die in een land leven waar keuzevrijheid is van onderwijs. Als men voor de kinderen van de Schaapskooi recht wil doen aan deze basis, dan ziet de ChristenUnie geen andere optie dan te kiezen voor het bouwen van twee nieuwe lokalen op het schoolgebouw, waarmee bij aanvang van de bouw al rekening is gehouden.

De heer DOORNWAARD (SGP) zegt dat de fractie reeds in de commissie heeft aangegeven er voorstander van te zijn om dit krediet te verlenen en al haar punten heeft ingebracht. De SGP vindt het van belang dat de Oldebroekse kinderen een goede huisvesting verdienen. Het is financieel gewoon geregeld. De kapitaallasten worden gedekt vanuit de reserve. Dat er misschien in de toekomst een donatie in die reserve moet, zou zo kunnen zijn, maar dat is afhankelijk van het Integraal Huisvestingsplan (IHP), zoals hij heeft begrepen. Het geld is dus beschikbaar en hiervoor bedoeld. In het verleden is de raad altijd ruimhartig geweest als het gaat om onderwijshuisvesting. Het zou goed zijn als deze nieuwe raad dat ook doet. Wel merkt hij op dat het beleid nog niet is aangepast en de raad desalniettemin gaat afwijken van het beleid. Op andere terreinen levert dat nogal eens discussie op. Bij onderwijshuisvesting blijkbaar niet. De fractie vindt het van belang dat de afwijking van het beleid dezelfde mogelijkheid geeft aan andere scholen. Een snelle beleidsaanpassing is dan ook noodzakelijk. Nu afwijken van beleid op basis van steekhoudende argumenten, noemt de SGP denken vanuit mogelijkheden. Een ander woord daarvoor is maatwerk met toekomstperspectief.

De heer KEMP (VVD) geeft aan dat het voorliggend voorstel wat de VVD betreft een lastig verhaal blijft. Complimenten voor de schoolleider zoals hij zijn verhaal in de commissie heeft neergezet, maar een half miljoen euro is heel veel geld voor twee lokalen. De reële situatie van de diverse scholen in Wezep en de bijna niet te voorspellen toekomstverwachting zorgen ervoor dat de VVD vindt dat de raad voorzichtig moet zijn. Prognoses van de afgelopen jaren tonen aan dat ze alleen houvast bieden voor de heel lange termijn. Oldebroek heeft de afgelopen jaren veel geld gestoken in onderwijs. Uiteindelijk

hecht de raad niet zo veel waarde meer aan prognoses, zie het voorbeeld van de Vlinder. De verwachtingen waren hoog en het streven was mooi, maar voor leegstand wilde toen ook niemand bouwen en het is wel gebeurd. Dat is jammer. Dat er zelfs geen flexibiliteit in de lokalen nu zit om eventueel te kunnen schuiven met boven- en onderbouw, vindt de fractie een architectonische en bestuurlijke blunder. Hoe is het mogelijk dat dat in deze tijd kan. Ook de prognoses in Oosterwolde gaven destijds een grote positieve groei aan. Mettertijd is de aanvraag voor extra meters ingetrokken. Net op tijd, denkt de VVD, maar wat als de cementmolen al was gaan draaien. Nu wordt er gewerkt aan de bouw van weer een nieuwe school in Wezep Noord en komt het college met een vraag voor financiën voor uitbreiding van een school die recentelijk de deuren opende. Deze vraag is niet afgebakend tot een half miljoen, gezien de forse kostenstijgingen momenteel in de bouw en overal op dit terrein. De werkelijkheid leert dat de raad niet meer terug kan na het besluit, en dat ook niet meer wil. Kapitaalvernietiging zou dan dreigen, gewekte verwachtingen kunnen niet waargemaakt worden; extra wensen, extra tegenvallers, klimaataanpassingen komen er nog bij. Geen raadsfractie zal straks tegen een verhoging 'nee' zeggen. Hij hoorde vanavond dat men het college gaat houden aan die € 0,5 mln. De VVD gaat de raad houden aan die afspraak, want het gaat niet lukken. Hij garandeert de raad: er komt nog € 2,5 ton bij en dat is niet ruim geschat.

Natuurlijk ziet de VVD alle argumenten. De bewuste keuzes die ouders maken, de doorlopende leerlijnen, de gezinssituaties, maar wat de VVD betreft moet er een keer een grens zijn. Bij een positief besluit zal de groei van de Bron niet gaan toenemen, dus op korte afstand zal er nog steeds leegstand blijven bestaan en dus niet alleen die € 0,5 mln. maar ook daar extra geld blijven kosten.

Dat over enkele jaren de demografische opbouw in de wijken zal uitwijzen dat ook hier een verschuiving van leeftijdsgroepen gaat plaatsvinden, zal voor niemand een verrassing zijn. Jonge gezinnen zullen zich straks in meerderheid in Wezep Noord gaan vestigen en dus dreigt ook bij de Schaapskooi over enkele jaren leegstand. Naast alle prognoses die de raad gehad heeft, zijn ook dit realistische prognoses.

Wethouder VOS denkt dat men het onderwijs enigszins tekort doet door te spreken over geen flexibiliteit. Er zijn onderwijsvisies, die aangeven dat dit voor jongeren een goede locatie is. Het is als van een huiskamer direct een badkamer maken, dat lukt de raad ook niet. En dat is wel wat de raad ongeveer vraagt. De lagere klassen hebben echt heel wat anders nodig dan de groepen 7 en 8. Dat wil zij de raad meegeven. Wel gaat ze uiteraard met het IKC Wezep Noord nog een keer over hun flexibele inrichting spreken.

Als het gaat om de kosten, gaat de wethouder er echt heel strak op zitten. Ze heeft ook tegen de scholen gezegd dat wat haar betreft dit taakstellend is. Naar de VVD: ja, ze weet wat er allemaal gebeurd is, maar dan kent ze ook scholen die heel goed bezig zijn, met eigen bouw, eigen dingen, waardoor de kosten binnen de perken zijn. Zo gaat ze dan, mocht een meerderheid van de raad straks ja zeggen, dat gesprek aan.

Ze is enigszins verrast door Duurzaam Oldebroek over de Vredeskerk. De Vredeskerk wordt op dit moment wel wat gebruikt door de school, echter ze ziet wel veel praktische bezwaren en heeft begrepen dat Duurzaam Oldebroek die ook gehoord heeft van de directeur van het onderwijs. Als een school gehuisvest is in een kerk en er doet zich een begrafenis voor, dan is dat toch niet plezierig. Zij denkt, maar dat is niet onderbouwd, dat dat zeker veel geld gaat kosten, en dan niet eens aan een gebouw dat van de gemeente is. Dit zou ze negatief willen adviseren.

Naar CVO; tussenoplossing voor een aantal jaren. Daar is in de commissie nadrukkelijk over gesproken. Keuzevrijheid, meer spreiding van leerlingen, ook dat onderwerp is besproken. Ze vindt het wel een onderwerp dat ze met de scholen wil meenemen als men naar de toekomst kijkt. Ze heeft tegen de raad gezegd, dat voor het IHP men met elkaar als scholen en onderwijs een visie gaat verspreiden over onderwijs. Dan zegt ze niet dat daar leerlingenspreiding uit komt, maar ze vindt wel dat het een onderwerp is dat men besproken moet hebben met elkaar, waardoor de raad weet: hoe zitten scholen daarin, wat zijn voor- en nadelen. Daardoor kan de raad naar aanleiding daarvan bij het IHP zeggen: daar is nadrukkelijk over nagedacht door scholen en gemeente. Dit zegt zij de raad toe.

Richting ABO; verordening op korte termijn. Ze zou die willen toezeggen, maar ze is afhankelijk van de minister. De minister moet namelijk eerst met wetgeving komen. Zij heeft toegezegd dat als die wetgeving er is, het college komt met de verordening, want daar zitten nadrukkelijk punten in die het college moet meenemen. Dus op zo kort mogelijke termijn na de wetgeving krijgt de raad dit verhaal, anders gaat het college daarin toch wat verder afwijken. Het betekent wel dat ze de raad heeft

toegezegd, ook in de commissie, dat dit verwerkt wordt in vervolgstappen die men met elkaar zet als onderwijs en gemeente.

De VOORZITTER gaat over tot de besluitvorming.

De fracties van ChristenUnie, CDA, SGP, ABO en CVO stemmen voor het voorstel.

De fracties van VVD en Duurzaam Oldebroek stemmen tegen het voorstel.

16 stemmen voor en 2 stemmen tegen. Het voorstel is aangenomen.

08. PERSPECTIEFNOTA 2023.

BESCHOUWING FRACTIES.

De heer BOER (ABO) laat weten dat ABO een beperkte reactie op de beleidsarme perspectiefnota heeft nu het bestuursakkoord nog niet bekend is gemaakt. De voorliggende nota stapelt onzekerheid op en niet alleen de gevolgen van het bestuursakkoord maar ook de effecten van aanvullende overheidsbetalingen in het kader van de jeugdzorg zijn op het moment van verschijnen niet bekend. Voor de komende jaren lijkt de financiële situatie voor de gemeente niet ongunstig en lijkt er enige ruimte voor nieuw beleid. Het is duidelijk dat ABO zich kritisch zal tonen op welke wijze de nieuwe coalitie dat beleid gaat invullen. De fractie is op voorhand niet overtuigd dat er sprake zal zijn van beleid dat goed is voor Oldebroek. De wijze waarop het huidige college is omgegaan met flexwoningen laat ABO het ergste vrezen. Als dit een voorbeeld is van nieuw beleid en de implementatie daarvan, dan geeft dat absoluut geen vertrouwen in de nabije toekomst. ABO neemt daarom op dit moment kennis van de perspectiefnota.

De heer GRAANSMA (ChristenUnie) zegt dat de perspectiefnota een nota is met meerdere gezichten. Doordat de formatie nog niet is afgerond is het een nota waarin geen nieuw beleid is opgenomen, maar waar autonoom onontkoombare ontwikkelingen en overige zaken in staan. Echter ook een extra hoofdstuk, hoofdstuk 5, met actuele ontwikkelingen, waarvan de financiële gevolgen nog onvoldoende in beeld zijn. Aan de andere kant is het een nota waarvan het financieel perspectief op korte termijn rooskleuriger is dan de raad in jaren gezien heeft bij het behandelen van perspectiefnota's. Vergeleken met de perspectiefnota van 2021 is er zeker, als het gaat om de incidentele uitgaven, aanmerkelijk meer financiële speelruimte voor de komende vier jaar. Door het regeerakkoord van de rijksoverheid weten gemeenten niet waar ze aan toe zijn na 2025. Er wordt nu al gesproken over een 'ravijnjaar' 2026; een zorgwekkende ontwikkeling. Helaas heeft de in de tussentijd verschenen meicirculaire dat beeld niet kunnen bijstellen. Na jarenlange zorgen over de begroting ten gevolge van decentralisaties van overheidstaken naar de gemeente op het gebied van jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen, was er eindelijk weer wat ruimte ontstaan, maar nu duikt het volgende spookbeeld al weer op. De ChristenUnie hoopt samen met het college dat de contourennota die deze zomer al zal verschijnen, het beeld nog ten goede laat keren. Het blijft raadzaam dit alles vroegtijdig met de provincie te bespreken, om te zien hoe zij hier tegenaan kijken bij de beoordeling van de Meerjarenbegroting 2023-2026.

Zoals eerder is opgemerkt, beperkt de fractie zich bij de behandeling van deze perspectiefnota tot de autonome en overige ontwikkelingen. Verschillende daarvan, zoals de VNOG, GGD, ODNV en de kosten voor de i-Dienst en vervanging van het zaakstelsel, zijn de raad al eerder via informerende nota's en raadsbesprekken ter ore gekomen; begrijpelijke en ook noodzakelijke ontwikkelingen.

Over het opnemen van een post voor renovatie van de Kamphal in de overige ontwikkelingen, zonder dat daarvoor al een keuze is gemaakt, heeft het college de raad al voldoende bijgepraat in de commissie en door de beantwoording van de technische vragen daarover. Het nu opgenomen bedrag is al nodig om te zorgen dat scenario nul, de instandhouding van de hal, kan worden uitgevoerd. Dit omdat het beschikbare budget voor onderhoud niet toereikend is.

Het opnemen van de Meidoornpleinmanager bij de overige ontwikkelingen, onder het Programma Ruimtelijk Beleid en Handhaving, is wat de ChristenUnie betreft een logische stap nu de eerder gestarte pilot aan zijn einde komt. De winst die behaald is bij het inzetten van deze manager zou naar de mening van de ChristenUnie zomaar teniet gedaan worden als de raad hiermee stopt. Over hoe deze

functionaris precies gaat heten, en hoe en waar hij of zij ingezet gaat worden, ontvangt de fractie bij het vaststellen van de begroting graag een toelichting van het college.

Blijft over Hoofdstuk 5, actuele ontwikkelingen. Ontwikkelingen waarvan de financiële impact nog niet is uitgekristalliseerd maar die wel degelijk gevolgen kunnen hebben voor de komende begroting. De invoering van de Omgevingswet, stijgende bouwkosten en huisvesting van het sociaal team kunnen nog flinke financiële gevolgen hebben. Graag wordt de fractie de komende maanden op de hoogte gehouden over ontwikkelingen die betrekking hebben op deze PM-posten.

Volgende week donderdag is de raad weer aanwezig in deze zaal en zal men met elkaar het bestuursakkoord bespreken en weet men ook meer over het nieuwe beleid dat een plaats moet krijgen in de begroting. De ChristenUnie wenst het nieuwe college, dat volgende week geïnstalleerd zal worden, veel wijsheid toe bij het opstellen van de Begroting 2023.

De heer VAN DER HORST (CDA) leest dat de voorliggende perspectiefnota een saldo voor de eerste drie jaar laat zien. Het ziet er op het eerste oog goed uit, maar het jaar 2026 laat weer een daling zien. Structureel is de bestedingsruimte dus dun. Een nota zonder onderliggend bestuursakkoord met veel onduidelijkheden over financiële gevolgen van de kop van de Veluwe, ICT, Omgevingswet en stijgende bouwkosten, doorlopende en nieuwe projecten. Veel onzekerheden, om maar niet te spreken van de financiële onzekerheid in het 'rampjaar 2026'. Het CDA roept het college op warm contact te onderhouden met de provincie en bemiddelaars om een passende oplossing te vinden voor alle gemeenten voor dat jaar, en verder.

Rekent men zich niet te rijk met deze perspectiefnota. Het ziet er nu goed uit, echter het aantal open einden in dit verhaal is wel heel erg groot. Een goed voorbeeld is de Kamphal. Deze is dringend aan renovatie toe en gerekend wordt met een minimaal scenario, terwijl uit recente informatie blijkt dat dit scenario niet meer klopt. Uiteraard is het CDA voor sport en faciliteiten om sport uit te oefenen, maar de fractie maakt zich wel erg zorgen over deze uitgaven. Er ligt een grote druk op de financiën van de gemeente. Zijn de ambities van het college op dit punt niet te groot en passen deze wel bij het huidige financiële klimaat van Oldebroek?

Het CDA zal het college controleren op welke uitgaven gedaan worden en noodzakelijk zijn. Gevraagd en ongevraagd zal de fractie adviseren, om de kosten te bewaken. De fractie ondersteunt van harte de regionale samenwerking, bijvoorbeeld de inkoop van jeugdzorg, en adviseert om te blijven optrekken met gemeenten om de doelen te realiseren, om de kosten van de jeugdzorg te beheersen en te beperken waar mogelijk.

Tot slot. Het CDA kijkt uit naar de begroting in het najaar en de ontwikkelingen vanuit het nieuwe bestuursakkoord.

De heer DE NOOIJER (CVO) noemt deze perspectiefnota een goed startpunt. Hij is beleidsarm en volgende week wordt naar verwachting een nieuw college geïnstalleerd, dus het is goed om hen een boodschap mee te geven. Wat er op Oldebroek afkomt is niet zo best. Men kan zeggen dat Oldebroek er de komende drie jaar positief voor staat qua financiën, maar er pakken donkere wolken samen als men denkt aan het jaar 2026. Na het zien van de meicirculaire, de gelden die de gemeente daaruit gaat krijgen, komt het erop neer dat de begroting waarschijnlijk niet sluitend is te krijgen en blijft er een gat over van € 300.000, als hij de informerende nota leest. De grote vraag is hoe het nieuwe college hiermee omgaat. Het is de schuld van Den Haag, daar kan men zich niet achter verschuilen, want daar moet simpelweg rekening mee worden gehouden. Als Den Haag niet gaat leveren, zit Oldebroek met de problemen. CVO vindt het erg belangrijk dat de OZB niet verhoogd gaat worden. Dat vraagt om goede keuzes maken en vroegtijdig. 2026 is niet een paar regeerperiodes verder, het is wat het volgende college gaat meemaken, dus moet de raad nu nadenken, reëel blijven en zeggen wat wel kan en ook wat niet kan. Verder is in de perspectiefnota te lezen over grote plannen. Denk aan de Kamphal. De bedragen daarvoor zijn sowieso hoger dan in de nota staan. Daar komt bij dat rekening wordt gehouden met een minimale renovatie, echter de voorkeursoptie van het college gaat veel meer geld kosten en dat staat er nog niet in. Hij leest over het sociaal team waarvoor huisvesting gezocht moet worden. Financiën, ook nog niet bekend. Wat te denken van WHC, of OWIOS. Allemaal zaken die nu nog niet in de perspectiefnota staan, en bij al die zaken stijgen de bouwkosten. De kredieten moeten nog worden aangevraagd, dus daarover moet nu goed worden nagedacht. Waarom nu? Omdat het anders een spelletje is; wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Zo meteen is tegen de Kamphal ja gezegd. En OWIOS dan, of degene die achteraan in de rij moet staan? Moet daar nee tegen gezegd worden omdat men

eerst zo ruimhartig wilde zijn als gemeente? Daar moet nu goed over nagedacht worden. Hij vraagt dit college, maar in feite ook het volgende college om daar een visie op te ontwikkelen. Hoe gaat men, als men weet wat eraan komt, ervoor zorgen dat men de boel sluitend krijgt. Stijgende kosten ziet hij ook als het gaat om de i-Dienst en de Omgevingswet. Ook daarvan zijn de financiën nog niet inzichtelijk. Dit gaat echt veel kosten. Er wordt verwacht dit bij de begroting van 2023 helder te krijgen, maar het kan maar zo een financiële strop worden.

Er moet echt worden nagedacht, dit heeft hij in de commissie verteld en wil het hier herhalen, over hoe wordt omgegaan met pilots. Pilot betekent vaak, en dat is te zien in de praktijk bij zowel de Meidoornpleinmanager als bij de uren die erbij kwamen bij Straathoekwerk: we proberen het eerst een jaar. Hij heeft de raad destijds al gewaarschuwd: denk na, wanneer gaan we door met zo'n pilot en wanneer niet. Nee, dat zien we wel, we gaan aan de gang, want het is nu nodig. En een jaar later concluderen: we houden 'm maar. En niemand weet nog of men ermee door moet gaan of niet. Het werkte goed, maar dat kan ook een reden zijn om de pilot weer af te schaffen. Dat heeft men niet duidelijk als raad, dus daarover moet veel beter aan de voorkant worden nagedacht. Dit zegt hij tegen het college, en ook tegen de raadsfracties. Het is dus niet om vrolijk van te worden. Wie zich blind staart op de korte termijn krijgt misschien een glimlach, wie denkt aan het 'ravijnjaar' 2026 ziet donkere wolken. Het is de moeilijke opdracht aan het komende college om daar een goede visie op te ontwikkelen, en vroegtijdig. Dat is de enige manier om aan iedereen evenveel recht te doen en de kosten voor de inwoners, zoals de OZB, niet te hoeven verhogen. Hij hoopt dat de hele raad erop let.

Volgens de heer DOORNWAARD (SGP) geeft de perspectiefnota kaders aan voor de uitwerking van de meerjarenbegroting. De fractie heeft in de commissie haar vragen gesteld en heeft nu nog een zestal vragen die wat de SGP betreft aandacht verdienen voor de begroting.

De eerste betreft de BOA. Er wordt gevraagd om dit uit te breiden. De SGP is daar in eerste instantie geen voorstander van. In de commissie heeft de fractie al gevraagd of er ook gedacht is aan herstructurering. Dit blijkt niet het geval. Dat lijkt dus wel een eerste stap. De BOA's die zijn aangenomen, blijven niet alleen afvalcoaches en de handhaving van coronamaatregelen hoeft ook niet op dit moment intensief. Dat geeft de mogelijkheid om andere prioriteiten te stellen. De vraag is of een senior-BOA voldoet aan datgene wat nodig is. De vraag die de SGP heeft, is of men als gemeente niet het gat wat de landelijke overheid laat vallen door te weinig politie op straat, nu zelf aan het opvullen is. Dat is wat de fractie betreft niet wenselijk. Als er meer politie nodig is, zal dat kenbaar gemaakt moeten worden. Als gemeente moet men die behoefte niet gaan opvullen met senior-BOA's of anderszins.

Het tweede punt betreft de GGD en de ODNV. Beide gemeenschappelijke regelingen hebben meer geld nodig, beide met de voor hen legitieme argumenten. Niettemin wil de SGP hier de vinger bij leggen, want gaat het Oldebroek ook iets opleveren? Als er meer geld nodig is omdat Oldebroek meer vraagt, dan zou dat inzichtelijk gemaakt kunnen worden. De fractie ziet dan ook straks graag die onderbouwing. Het derde punt betreft het elektriciteitsnetwerk. De fractie wil dat daaraan meer gedaan wordt dan alleen gesprekken voeren. Oldebroek is aandeelhouder en via die weg kan wat de SGP betreft invloed uitgeoefend worden om het netwerk versneld uit te breiden. Het kan niet zo zijn dat het netwerk dé beperkende factor blijft. Daardoor moet Oldebroek misschien wel maatregelen nemen die men niet wil. Het vierde punt betreft het dorps huis in Wezep. De SGP vindt het een gemiste kans dat het dorps huis niet als geheel onder de loep genomen wordt. De fractie vindt dit wel wenselijk. Voldoet de huidige opzet, is een legitieme vraag. Daarnaast spelen er meerdere vragen over huisvesting, bijvoorbeeld de Huiskamer van Wezep. De fractie weet dat deze locatie niet een eerste voorkeur heeft, maar misschien is het toch mogelijk om het in te passen.

Het vijfde punt betreft afval. Hulde aan de wijkhelden. Hij las in de jaarrekening dat het aantal wijkhelden is verdrievoudigd. Niettemin is zwerfafval een reëel probleem en alleen met wijkhelden gaat men dat probleem niet oplossen, ondanks het goede werk dat ze doen. De SGP ziet graag dat er meer wordt ingezet op de vermindering van zwerfafval en afvaldumping.

Het zesde punt is ICT. De financiële impact daarvan op de begroting is behoorlijk. Dat vraagt om de risico's goed in beeld te houden. En als het gaat om financiën is het goed om zuinig aan te doen. De toekomst blijft onzeker. Daarom ook had de fractie de vraag gesteld over de financiën op de jeugdzorg. Het blijft belangrijk dat de raad de vinger aan de pols houdt.

Niet alle punten kan hij benoemen. De hoofdzaken zijn benoemd. Hij wenst het college Gods zegen toe bij de uitwerking daarvan in de begroting.

In de ogen van de heer OVERKEMPE (Duurzaam Oldebroek) staat er niet heel veel spannends in de voorliggende perspectiefnota. Het komt erop neer dat de raad moet wachten tot de nieuwe bestuursovereenkomst er ligt. Ook op de daaropvolgende bladzijden ziet hij geen heel gekke dingen. Het enige wat hij wil benadrukken, is dat men rustig aan moet doen met investeringen en uitgaven. Reden hiervoor is het 'rampjaar 2026', waarin waarschijnlijk de inkomsten sterk gaan dalen. Daarnaast is het ook onrustig, zowel mondiaal als lokaal. Steeds vaker hoort hij inwoners die bezorgd zijn over een economische recessie. Hoe het echt gaat lopen weet men niet, maar de geschiedenis heeft geleerd dat onrust en een tekort aan vertrouwen kunnen leiden tot grote economische gevolgen. Het advies van Duurzaam Oldebroek voor een nieuw college is om de komende jaren, ten minste tot 2026, de hand op de knip te houden. Grote en risicovolle investeringen moeten goed worden afgestemd. Daarbij kijkt de fractie ook naar de alsmaar stijgende prijzen van bouwmaterialen. Dat zegt niet dat er niets kan worden gedaan. De fractie adviseert de komende jaren vooral te kijken naar minder risicovolle investeringen, onder andere op het gebied van huisvesting. Misschien is het verstandig om risicovolle investeringen enkele jaren vooruit te schuiven.

Duurzaam Oldebroek ziet er wel heil in om te gaan investeren in kapitaal met een hoge immateriële waarde, specifiek het natuurlijk kapitaal. Het groen levert allerlei ecosysteemdiensten die ook ten tijde van economische recessie een hoge waarde behouden. Een groene en duurzame leefomgeving bespaart indirect geld doordat mensen gelukkiger zijn en minder snel ziek worden. Op grotere schaal bespaart het kosten, omdat het zorgt voor een betere luchtkwaliteit, betere waterhuishouding et cetera. Oftewel, oppassen met risicovolle investeringen en meer richten op investeringen die voor een langere periode waarde behouden, ook tijdens economische achteruitgang.

De heer KEMP (VVD) vindt dat de perspectiefnota wel spannend genoemd mag worden, zeker in dit geval is het een wat lastig verhaal. Enerzijds zijn de financiële accressen de komende jaren best positief. Dat is het gevolg van de grote uitgaven die het Rijk op dit moment doet om de economie weer op stoom te krijgen. Men noemt dat samen de trap op en daar is de VVD blij mee. Dat mag ook wel want vele jaren moest de gemeente samen met het Rijk de trap af en dat betekende grote bezuinigingen in Oldebroek. Anderzijds ontbreekt een doorkijk naar 2026 en verder. Dat betekent dat Oldebroek met de extra gelden die ze tot die tijd in het vooruitzicht heeft, de financiën veel beter op orde zou kunnen krijgen; de weerstandsratio wat verbeteren en enige reserve opbouwen voor wat mindere tijden. De op dit moment oplopende rente kan dan de rest doen. Dat het perspectief voor het grootste project in Oldebroek ooit, het H2O-bedrijventerrein, er ook nog eens goed voorstaat, in tegenstelling tot de doemscenario's van de afgelopen jaren, is mooi meegenomen. Oldebroek hoeft daarvoor dan ook geen extra gelden meer te reserveren.

De definitie van een perspectief is een punt van waaruit iemand naar iets kijkt of iets waarneemt, dus niet gluren over de horizon heen. Het perspectief van deze gemeente is overwegend positief. De doorkijk zoals beschreven tot 2026, dus net over die horizon - het college noemde 2026 een financieel ravijnjaar, volgens sommigen een rampjaar - deelt de VVD niet. Die enorme daling ziet de fractie nu eenmaal anders. Het is het verwachte einde van de regeerperiode van dit kabinet en men is op dit moment niet gemachtigd om financieel verdere horizonnen te beschrijven. Dus rest Oldebroek wat de VVD betreft even afwachten, niet in paniek raken en niet schrijven over een 'ravijnjaar', want net als met prognoses moet men daarmee voorzichtig zijn. Weinig voorspellingen van meer dan drie jaar komen geheel uit, of zijn nieuwe kabinetten gehouden aan prognoses van vorige kabinetten. De VVD verwacht de komende jaren heel grote Rijksinvesteringen. Miljarden zullen nog nodig zijn voor klimaat- en milieumaatregelen, de gevolgen van de situatie in het oosten van Europa en bij al die plannen ook nog een keer de kunst om de komende generatie te gaan huisvesten. Zolang het credo in Den Haag samen de trap op dan wel de trap af blijft bestaan, ziet de VVD een positief effect op de rijksuitgaven, als gevolg waarvan de accressen voor Oldebroek ook hoger zullen zijn. De VVD verwacht dus niet zozeer een ravijnjaar. De komende periode komen er nog meer toekomstplannen op tafel en voor de begrotingsvaststelling dit najaar komt er nog een septembercirculaire. Het is echter nog niet de tijd noch de plaats voor enorme structurele uitgaven in het kader van nieuw beleid, mede gezien de grote financiële uitgaven van de afgelopen jaren, de politieke beleidskeuzen en het hard teruggelopen weerstandsvermogen. Er komen nog genoeg nieuwe uitdagingen. Een aantal hoorde hij vanavond al. De VVD is positief en ziet een sluitende begroting met vertrouwen tegemoet. Het is echter aan het college om dat waar te maken.

Wethouder ENGBERTS gaat in op de term rampjaar. Gisteren op de VNG-dag werd het ook genoemd: is het een geheim of een kloof, want daarachter komt niets meer, men kan er niet overheen stappen. Er wordt geen uitzicht, geen doorzicht gegeven. Het CDA noemt het warme contact met de provincie houden daarover. Dat doet het college ook met de VNG. Gisteren is de resolutie aangenomen, nog iets aangescherpt door de G4 en de G40, die zegt: wij gaan pas meewerken aan de ambities van het kabinet na het oplossen van de financiering. De VNG is dus heel druk doende met de regering om met Prinsjesdag daarin een doorzicht te krijgen over 2026.

Naar de SGP: wat gaat de ODNV de gemeente opleveren. De stukken daaronder heeft de raad toegezonden gekregen en stonden op de agenda van de afgelopen commissie; daarover kan de raad nog zienswijzen indienen. Daarin staat beschreven wat het de gemeente oplevert, een robuuste ODNV die de gemeente nodig heeft omdat zij meer taken naar haar toe heeft gekregen, zoals hij heeft gehoord in de toelichting die gegeven is door de interim-directeur in het raads gesprek.

Elektriciteitsnetwerk uitbreiden. Daar is het college mee bezig. Het college wil een aanvraag doen, maar dat is misschien niet genoeg. Binnen H2O bv zijn er overleggen, met Alliander en met partijen die zich willen vestigen: hoe kan hierin de snelheid worden gekregen door effectiever gebruik te maken van het net.

Meer inzetten op voorkomen van zwerfafval. Dit blijft het college zeker doen. Ook daarin is het meekijken en afkijken van anderen: hoe doet men dat en waar is het het meest effectief. Ook het gedrag van inwoners hoe daarmee om te gaan, is belangrijk.

ICT. Het college heeft gezegd dat het de vinger aan de pols houdt, maar ook dat het de risico's die zouden kunnen optreden veel beter in beeld moet hebben. De raad zal dat tegemoet kunnen zien ten aanzien van de programmabegroting.

Wethouder VOS reageert richting het CDA; rekent men zich niet te rijk. Dat is de reden waarom het college de raad in het najaar een voorstel voor de Kamphal doet met een aantal scenario's. Er moet iets gebeuren. Er wordt les gegeven door leerkrachten, gymnastiek en dergelijke, en daar zijn ARBO-waardige gymzalen voor nodig. Het is aan de raad of het een onsje meer mag zijn, oftewel of het heel veel euro's meer mag zijn. Vandaar dat het college scenario nul heeft meegenomen in de perspectiefnota.

De pilot Jongerenwerk. Het is het inlossen van een belofte aan de raad, door meer uren jongerenwerk te doen. Dat is in haar ogen iets anders dan 'een pilot' doen.

De heer DE NOOIJER (CVO) interrumpeert met de opmerking dat het volgens hem is begonnen als pilot voor één jaar. Het was niet direct structureel. Wat bedoelt de wethouder dan met belofte.

Wethouder VOS legt uit dat toen het college stopte met de subsidies onderwijsachterstandenbeleid aan scholen, de raad het college nadrukkelijk heeft gevraagd om het geld in te zetten voor het jeugd- en jongerenwerk in welke zin dan ook. Het college heeft toen gekeken op welke manier dat kan en bedacht dat dat met het jongerenwerk zou kunnen door een uitbreiding van het aantal uren. Daar is een evaluatie op gekomen. De raad heeft kennis kunnen nemen van de evaluatie. Op het moment dat er een goede evaluatie is met punten waarvan men zegt: dit is het, dan is het het waard om het structureel te maken. En zij had de raad toegezegd dat het voor het jongerenwerk zou zijn, zodat dit geld niet aan iets anders besteed zou worden. Dat was de belofte die zij de raad gedaan had.

Richting SGP; onderbouwing begroting GGD. Zoals wethouder Engberts zojuist al aangaf, lagen er stukken aan ten grondslag. Ook van GGD Robuust lagen er stukken aan ten grondslag. Daar heeft de raad zojuist bij hamerslag iets van gevonden. Daar staat in waarom het college dat wil. Een ander stuk gaat over personeel van de GGD. Het college doet veelvuldig een beroep op de GGD en ziet dat zij personele problemen hebben, op de Noord-Veluwe met jeugdartsen. Het college heeft hen daar wat credits gegeven.

Het dorpshuis in Wezep; voldoet de huidige opzet. Ze heeft onlangs gesproken met het bestuur en is tot de conclusie gekomen dat er niet heel veel ruimte meer zit in de verhuur. Zij verhuren het grootste gedeelte van hun ruimtes. Dat betekent dat de dorpshuisfunctie daarin meegenomen kan worden; maar als zij zeggen: er is veel vol, is het dan een wenselijke situatie? De SGP gaf zelf al aan dat de Huiskamer liever iets anders heeft. Zij is al geruime tijd in gesprek met de Huiskamer en probeert met hen te komen tot een oplossing die passend is bij de omgeving waarin zij werken. De wethouder moet daar nog even op broeden en hoopt in het najaar daarop bij de raad terug te komen.

Dan een algemene opmerking over Jeugdzorg. Heel graag blijft ze samenwerken in de regio Noord-Veluwe, want samen komt men verder dan alleen en dat vinden de andere gemeenten gelukkig ook.

Burgemeester HASELOOP zegt enigszins getriggert te worden als gezegd wordt: is de bedoeling van een senior-BOA om het gat wat de politie laat vallen op te vullen, en: dat zou niet wenselijk zijn. Iedereen zal weten dat de politie de afgelopen jaren al aan taakverandering heeft gedaan en bepaalde zaken niet meer tot haar takenpakket behoren. Dat is aan de gemeenten gedelegeerd en daarvoor hebben zij BOA's. In één adem wordt gezegd dat het probleem van de wijkhelden is dat er nog steeds veel afvaldumping is. Als er nu iets is waarvoor BOA's worden ingezet, dan is dat kijken: kunnen we uitvinden wie dat heeft gedaan, en daar een rol in spelen. Een BOA is dus echt iets meer dan alleen die coach. Ze signaleren, ze spreken aan, ze handhaven en ze doen dat op de APV, ze doen dat daar waar het gaat over het signaleren van ondermijnende zaken. Zij heeft in de commissie al geprobeerd uit te leggen dat Oldebroek minder formatie aan BOA's heeft dan gemeenten van gelijke omvang, terwijl de problematiek in Oldebroek als het gaat om jeugdoverlast en andersoortige zaken die men liever niet ziet in de gemeente, wel degelijk hoger ligt dan in een gemeente met de omvang van Oldebroek. Zij blijft dus bij het voorstel om dat in te voeren en zal de raad voor de begroting een notitie doen toekomen, waarin zij hoopt dit verder te kunnen onderbouwen.

Tweede termijn

De heer DOORNWAARD (SGP) geeft aan dat de fractie ook de stukken heeft gelezen. Het gaat de SGP om naar de toekomst toe. Er staat dat men robuust wil zijn, maar gaat dat straks de gemeente datgene opleveren wat zij wil. Daar gaat het de SGP met name om, die vinger aan de pols.

Dan de BOA. Het gaat de SGP vooral om de senior-BOA. Er wordt iets nieuws gecreëerd en misschien heeft het college daar alle goede redenen voor, maar misschien moet het college het meer houden bij de Meidoornpleinmanager. Om nu een senior-BOA te creëren die daar misschien net tussenin zit, daar heeft de fractie haar vraagtekens bij. Echter de SGP ziet uit naar de extra onderbouwing en zal dat dan weer beoordelen.

De VOORZITTER gaat over tot de stemming.

Het voorgestelde besluit wordt unaniem aangenomen.

09. JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2021 GEMEENTE OLDEBROEK.

De heer KEMP (VVD): een jaarverslag en een jaarrekening; een terugblik. De VVD vindt een terugblik op een jaar corona en Oldebroek heel belangrijk. Er kwam heel veel op het college en de raad af. Het coronavirus heeft veel invloed gehad op mensen, bedrijven, verenigingen, vele initiatieven vanuit de samenleving en bovenal op de gezondheid van mensen. Dan ziet men hoe goed en flexibel daarmee is omgegaan. Dat verdient alle respect, zoveel extra inspanningen, zoveel extra stappen te nemen en steeds weer proberen alle kikkers in de kruiwagen te houden en niemand te vergeten. Dat verdient een compliment. De dank van de VVD gaat dan ook uit naar alle medewerkers van deze gemeente. De fractie verzoekt de burgemeester deze over te brengen naar eenieder.

Het college schrijft een voorlopig financieel jaarresultaat over 2021. De jaarrekening sluit met een voordelig saldo van € 923.000. En dat bedrag is best bijzonder, want het is € 9 ton meer dan begroot. Oorspronkelijk kwamen de plannen niet verder dan € 12.000 positief, maar door de terugstorting van Harderwijk en Apeldoorn vanwege de regiowerkzaamheden loopt dit bedrag op met € 9 ton.

De VVD noemt nog maar eens de samenwerking met Elburg en Nunspeet. Het college schrijft al over de diftarproblematiek en het grondstoffenstation. Het is niet alleen maar financieel dat Elburg dat station niet van de grond heeft, of dat Nunspeet te pas en te onpas afhaakt. Veel schadelijker is het beeld dat burgers krijgen over de samenwerking met deze gemeenten. Wat de VVD betreft moet Oldebroek maar een keer echte keuzes maken.

Ook de zorgen van de fractie met betrekking tot de veiligheid zijn aanwezig. Niet zozeer de extra kosten die dit met zich meebrengt, maar de redenen erachter. Als in het kader van de drugsproblematiek besloten wordt een maatregel als pandsluiting toe te passen, is het bijzonder wrang dat men als

gemeente veel extra geld moet neertellen voor specifieke juridische bijstand om het waterdicht te krijgen. Mogelijk ziet het college kansen om dit te verhalen. De VVD staat achter hen.

De kosten van de Jeugdzorg. Het college is er niet in geslaagd in het afgelopen jaar de kosten te beteugelen. Inderdaad, het Rijk gaat meer bijdragen. Dat laat onverlet dat er heel veel geld mee gemoeid is, met name in de preventie, en dat is juist het minst meetbaar. De uitvoeringsorganisatie Meerinzicht baart de fractie ook zorgen. Er gaat niet alleen veel geld naartoe, er zijn ook grote tegenvallers waar men als gemeente maar heel weinig grip op heeft. Een grote organisatie met heel veel kosten en de rekening wordt doorgeschoven naar Oldebroek.

De achtergebleven inzet bij het CJG, die inzet die juist een doelstelling was om de kosten te beteugelen, heeft aan de andere kant wel weer geleid tot meer en juist kostbare specialistische zorg. Dan hoopt de VVD dat het college de komende jaren daar meer inzicht en grip op zal krijgen.

Ook niet goed van de grond gekomen is de woningbouw. Hoewel, wat er gebouwd wordt, is voor het grootste deel voor de eigen inwoners. De VVD blijft hameren op meer actieve grondpolitiek om beter de markten aan te kunnen, want ook Oldebroek als gemeente is ondernemer.

Iets heel anders. Zeker met de blik op de huidige stikstofproblematiek gaan er kansen komen. De landelijke plannen en de provinciale uitwerking zullen straks hun weerslag gaan krijgen, op de agrariërs en op de omgeving. Mogelijk biedt dit, naast alle bedreigingen, misschien ook kansen. Dus ook kansen voor de gemeente in de ruimtelijke ordening. Laat de raad daar samen met de boeren vol op inzetten. Misschien heeft men daar wel een win-winsituatie.

Tot slot. Het was een roerig jaar en er komt nog veel meer aan. Positief, maar ook zaken om zich als raad zorgen over te maken. Eerst al betrekking hebbend op Oldebroek als plattelandsgemeente. Vanuit Arnhem zullen zeker nog meer plannen op Oldebroek afkomen. De energietransitie geeft kansen, echter ook bedreigingen. Samenwerken met de regio voor emissieloze en toekomstgerichte energievoorzieningen biedt wat de VVD betreft kansen. Waar de VVD Oldebroek al eerder een lans voor brak, geeft het kabinet nu zelfs al voorzetten. Het wordt tijd om door te pakken, want Oldebroek kan het niet alleen. De VVD wilde afsluiten met het college tot snelheid te manen, maar het college is er nog niet. Dus coalitie, neem eindelijk uw verantwoordelijkheid.

Burgemeester Haseloop verlaat de vergadering.

Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Kemp (VVD).

De heer PEGGEMAN (ChristenUnie) wil de ambtelijke organisatie bedanken voor het opstellen van het voorliggend boekwerk. Een enorm karwei dat veel tijd kost, hetgeen geresulteerd heeft in een wat de ChristenUnie betreft leesbaar document. Dank hiervoor.

De accountant. De raad heeft de accountant aangesteld om de boeken te controleren. De accountant kwam enigszins onverwacht in de commissie Financiën en Bedrijfsvoering een toelichting geven op het accountantsverslag. Enigszins onverwacht omdat er nog geen accountantsverslag was gedeeld met de raad. Dit bemoeilijkt de controletaak van de raad. De fractie is blij dat het accountantsverslag alsnog naar de raad is gestuurd, inclusief een goedkeurende controleverklaring. In het verslag zijn geen schokkende zaken te lezen. De ChristenUnie wil echter benadrukken dat zij volgend jaar eerder de volledige stukken wil ontvangen, zodat in de commissie de bevindingen van de accountant kunnen worden meegenomen in haar oordeel. Graag een toezegging van het college op dit punt.

Het boekjaar 2021 was een jaar waarin de raad hopelijk afscheid heeft kunnen nemen van de coronacrisis en dat de sociale contacten nu weer op gang kunnen komen. Het is een jaarverslag waarin ondanks de beperkingen veel groene vinkjes zijn gezet bij de voortgang van de doelstellingen. Een mooie prestatie. Ondanks de vele groene vinkjes sluit het jaarverslag met een positief saldo van € 9 ton ten opzichte van een sluitende begroting. Is men dan als gemeente te ambitieus geweest, heeft men te grote doelen gesteld die niet haalbaar waren, of zijn er inkomsten naar boven gekomen die de raad niet eerder had kunnen voorzien. In het verslag is te lezen dat het in feite een mix is van oorzaken. Zo blijkt ook uit de toelichting bij het jaarrekeningresultaat 2021. Zoals de fractie bij de technische sessie heeft kunnen vernemen: allemaal incidentele posten; helaas geen structurele meevallers. Toch konden diverse plannen geen doorgang vinden, moesten plannen worden aangepast op basis van de geldende coronamaatregelen, of in uiterste gevallen zelfs uitgesteld. Het vraagt een enorme flexibiliteit van de ambtelijke organisatie en de inwoners. Hopelijk heeft men uit deze periode mogen leren dat het

belangrijk is dat men omziet naar elkaar. In feite dingen die voor veel Oldebroekers als gewoon worden ervaren.

Het is in 2021 door de krapte op de woningmarkt niet gelukt om de taakstelling met betrekking tot de statushouders te realiseren. Zoals de fractie heeft vernomen bij de bestuursrapportage is er een inhaalslag geweest, maar het is ook gezien de huisvesting van de Oekraïnevluchtelingen lastig om de doelstellingen te blijven realiseren. De ChristenUnie gaat ervan uit dat er alles aan wordt gedaan om dit wel te realiseren. De raad ziet hoe hard er wordt gewerkt via de informatiebrieven over de Oekraïense vluchtelingen. Diverse interventies hebben ertoe geleid dat de uitgaven van met name de Wmo en Jeugdzorg in de hand zijn gehouden. CJG-expertise is vanaf de achterkant naar de voorkant gehaald en verwijzing naar de specialistische jeugdhulp vindt alleen plaats wanneer het CJG de specialistische ondersteuning niet zelf kan bieden. Zeer verheugend is het dat de visie Wonen Welzijn en Zorg 2022-2030 in 2021 tot stand is gekomen door betrokkenheid van zorgpartners, corporaties, maatschappelijke organisaties en de gemeente. Een visie waarin de raad over de beleidsterreinen heen stapt en kijkt vanuit de blik van de inwoner wat hij of zij nodig heeft. Een visie waarop kan worden doorgebouwd. Een positieve ontwikkeling is ook te zien in de versterkte samenwerking en verbindingen tussen het Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en het Straathoekwerk Nummer 13; gezamenlijk is meer te bereiken dan alleen. Oldebroek wil een veilige gemeente zijn waar drugsgebruik en -productie worden aangepakt en misdaad wordt bestreden. In 2021 zijn hiervoor diverse acties geweest, zoals de aandacht die vanuit de gemeente is gevraagd voor het verbod op de designerdrugs 3MMC. De fractie is blij dat het verbod er inmiddels ligt.

De ChristenUnie ziet dat de gemeente de inwoners heeft kunnen helpen aan nieuwbouwwoningen, maar zoals al vaker gezegd moet worden gezorgd voor versnelling in de woningbouw. Een mooie uitdaging voor de komende periode. Er wordt actief gestuurd om een aantrekkelijke gemeente te zijn voor de jeugd. Het is goed om te zien dat actief wordt ingegaan op suggesties van de jeugd en dat er actief gesprekken worden gevoerd om te komen tot een betere leefomgeving. De fractie wil het college blijven stimuleren om dit actief te blijven oppakken. De jeugd heeft vanuit de coronatijd een harde klap gekregen. Eenzaamheid onder jongeren is nog nooit zo groot geweest. Oldebroek heeft € 2,2 mln. aan coronacompensatie gehad, waarvan ca. € 1,3 mln. is ingezet. Uit de technische sessie heeft de fractie vernomen dat een deel nodig is voor 2022. Er zijn dus nog middelen beschikbaar. De fractie gaat ervan uit dat het college actief blijft kijken om de jeugd in deze tijd te ondersteunen. Wellicht zijn er mogelijkheden om een deel van de gelden hiervoor te gebruiken. Zijn vraag: ziet het college mogelijkheden om de coronamiddelen specifiek in te zetten ter bestrijding van eenzaamheid onder jongeren of andere langdurige effecten die de coronaperiode heeft gehad op deze jongeren en mogelijk andere doelgroepen in de Oldebroekse samenleving.

Voor 2021 is de doelstelling dat 50% van de woningen geregistreerde zonnepanelen moet hebben. De fractie schat dat men nu op ca. 25% zit. Het is teleurstellend dat de doelstelling niet is behaald. De ChristenUnie ziet de terughoudendheid bij inwoners om op dit moment te investeren in zonnepanelen. De fractie onderkent het risico dat het netwerk het niet aankan. Liander heeft vier tot zes jaar nodig om de achterstanden in te lopen. In de commissie heeft het college toegelicht welke extra maatregelen worden genomen om te proberen het netwerk te ontlasten, naast de initiatieven die worden genomen via Liander. De ChristenUnie vindt dat dit grote prioriteit van het college moet krijgen, want er is een grote ambitie als het gaat om bouwen. Wat de fractie betreft, pakt het college dit actief op, wordt samen met Liander gezocht naar oplossingen om de versnelling in Oldebroek door te voeren en wordt vol ingezet op de mogelijkheden om het netwerk te ontlasten. Dit zijn de investeringen voor de lange termijn, die nodig zijn om de energietransitie in de gebouwde omgeving mogelijk te maken, maar ook om te zorgen dat Oldebroek kan blijven bouwen en de ondernemers kunnen blijven ontwikkelen.

In de toelichting op de mee- en tegenvallers ziet de fractie een terugkerende boodschap. Deze heeft betrekking op de budgetoverheveling. Budgetten die het afgelopen jaar niet zijn besteed en die volgens het college nog wel nodig zijn in het komende begrotingsjaar. Het is een onderwerp dat jaarlijks terugkomt. Vorig jaar is zelfs een amendement aangenomen om een bepaald budget niet over te hevelen naar het volgende jaar. De ChristenUnie wil af van het doorschuiven van budgetten. De fractie kan nu een amendement indienen om die oude budgetten af te ramen en het college opdracht te geven deze indien nodig opnieuw in te dienen, maar dat is geen structurele oplossing. De ChristenUnie vraagt een toezegging van het college om een korte beleidsnotitie voor te leggen aan de raad om te kijken hoe dit in de toekomst kan worden opgevangen.

Het weerstandsvermogen is geclassificeerd op 1,2 en wordt straks opgehoogd naar 1,4. Dat is een goede ontwikkeling, mede omdat zoals weergegeven in de paragraaf Weerstandsvermogen, actuele risico's zoals stijgende prijzen en effecten van de oorlog in Oekraïne niet zijn meegenomen. Er komt dus nog wel wat op de gemeente af. Het is daarom belangrijk om aan de bovenkant van deze norm te blijven zitten, zodat onvoorziene zaken opgevangen kunnen worden.

Er is een schuldrest begroot van 62%. Gelukkig zit men op 23%. Er is een solvabiliteit van 39% en die was 41%. Het college trekt de conclusie dat de financiële positie onder druk staat en ziet een neerwaartse trend. De accountant heeft toegelicht dat Oldebroek nog steeds in lijn ligt met de landelijke trend, maar de fractie wil het college wel vragen acties te blijven ondernemen om te zorgen dat de financiële ratio's op goed niveau blijven. Het college heeft hierover de toezegging gedaan bij de behandeling in de commissie dat dit bij de begroting nader zal worden toegelicht. De fractie ziet daarnaar uit maar geeft het college mee dat Oldebroek de financiële positie op orde moet houden.

De heer BOER (ABO) geeft aan dat ABO heeft kennisgenomen van de Jaarrekening 2021 en in de afgelopen commissievergadering uitleg heeft gehad van de accountant. Deze heeft de vragen van ABO correct beantwoord. Dank daarvoor. De fractie heeft wel enkele posten gezien die een aanslag op de te besteden gelden deden. Het forse bedrag dat naar de jeugdzorg gaat valt de fractie elk jaar zwaar. Zijn vraag aan de wethouder: zijn er mogelijkheden om deze kostenpost verder te verminderen, of ervoor zorgdragen dat de jeugd weer gezond en zonder stress, of een ander ziektebeeld, weer kan werken aan een gezonde toekomst. Het blijft een groot landelijk probleem, maar wat zou het mooi zijn als Oldebroek hierin een verbetering kan realiseren. Heeft de wethouder hier kostenbesparende ideeën over, dan hoort ABO dat graag.

Verder viel de post ICT op die een behoorlijke overschrijding van het ingeschatte budget geeft te zien. Uiteraard is een en ander volgens de bijgeleverde tekst aan de coronapandemie te koppelen, maar is het dan niet eerlijker om deze extra kostenpost onder het coronakostenplaatje te vermelden en daarvan deze extra kostenpost af te schrijven. ABO weet dat dat wellicht een vestzak/broekzak verhaal wordt, maar dan zou het misschien een andere overschrijding zijn van de i-Dienst. Overigens wil de fractie de i-Dienst speciaal bedanken voor hun inzet tijdens alle commissie- en raadsvergaderingen en de vele tips die ze gegeven hebben om iedereen deel te kunnen laten nemen aan de vergaderingen. Tot slot wil ABO de betreffende ambtenaren en de accountant bedanken voor de gepresenteerde jaarrekening.

De heer VAN DER HORST (CDA) noemt de voor het CDA belangrijkste opvallende punten. Er zijn zeker goede dingen gerealiseerd. Ondanks corona zijn veel inwoners en ondernemers door deze lastige periode heen gekomen. Helaas niet iedereen zonder ziekte of verlies.

De toezegging van de portefeuillehouder over de Meidoornpleinmanager ziet het CDA graag tegemoet. In 2021 stelde de raad de Woonvisie vast. Eindelijk een visie waarmee men als raad verder kan. Daar hoort grondbeleid bij als middel om de gemeentelijke ambities op andere beleidsvelden te realiseren. Met het grondbeleid wil het college een impuls geven aan wonen, duurzaamheid, economie en werkgelegenheid. Volgens het CDA is de impuls aan wonen achterwege gebleven en is er weinig daadkracht gezien. Daarom blijft de fractie het college oproepen tot proactief grondbeleid. Actief grond aankopen om uitbreidingen mogelijk te maken. Hij leest dat de gemeente slechts 16 statushouders heeft kunnen huisvesten en dat het probleem om hen te huisvesten wordt doorgeschoven naar 2022. Dat betekent dat in 2022 40 statushouders moeten worden gehuisvest. De fractie leest ook dat het niet gelukt is om 70 woningen toe te voegen aan de gemeente. Ook is het niet gelukt speelplekken aan te leggen. Oorzaken worden gevonden in vertragingen die het gevolg zijn van participatietrajecten en inwoners die het niet eens zijn met de plannen. Oftewel, met het college van ChristenUnie, ABO en SGP zijn deze trajecten moeizaam verlopen, terwijl juist ABO zegt: burgerparticipatie is voor ABO bij belangrijke beleidsbeslissingen een must. Juist deze participatie onder leiding van de ABO-wethouder heeft ervoor gezorgd dat projecten juist tot stilstand zijn gekomen. Elke gemeente verandert. Dat is een continu proces. Burgerparticipatie betekent voor het CDA dat inbreng van inwoners gewaardeerd en meegewogen wordt in een besluit, zodat een plan beter wordt gedragen door de inwoners. Men betreft inwoners vroegtijdig bij nieuwe plannen en beleid. En daarbij is men duidelijk over planning en randvoorwaarden. Juist de raad is aangesteld om besluiten te nemen met als doel het beste uit te voeren voor de gemeente en al haar inwoners.

Ten aanzien van de risico's voor de toekomst is in het jaarverslag te lezen dat netcongestie vertragend werkt op diverse plannen. Het CDA sluit zich dan ook aan bij meerdere partijen om het college op te roepen daar zo snel mogelijk actie op te ondernemen met Alliander.

Solvabiliteit zegt iets over de financiële gezondheid van Oldebroek. De fractie is blij dat het weerstandsvermogen stijgt en weer op peil wordt gebracht. Het is nu 1,2 en het lijkt erop dat het naar 1,4 gaat in de toekomst. De grootste risico's zijn onder andere de overschrijdingen in de jeugdzorg. Dit geeft aan dat het college zich blijvend zal moeten inzetten om deze kosten in de hand te houden. Daarbij roept het CDA op om in te zetten op eenvoudige aanbestedingen, onnodige behandelingen in de zorg te voorkomen en zo de zorg betaalbaar te houden.

Het CDA maakt zich zorgen over de verwachte kosten bij de invoering van de Omgevingswet. Het is niet duidelijk waartoe dit gaat leiden. De fractie roept het college op om waakzaam te zijn op de kosten en vroegtijdig bij de raad aan te kloppen als dit grote financiële gevolgen heeft voor Oldebroek.

De heer VROOMBOUT (CVO) stelt dat politiek wat hem betreft eerlijk en transparant moet zijn naar de burgers. Over politieke woordspelletjes en gedragingen hoeft hij de raad niets te vertellen. Zodra het nieuws aan staat of men slaat de krant open, kan men met grote regelmaat daarvan getuige zijn. Wat transparantie betreft valt er nog heel wat terrein te winnen. Vorige week kon iedereen er getuige van zijn wat slecht of niet communiceren voor onrust en onvrede onder de bevolking teweeg kan brengen. Als overheid moet men ook in lastige dossiers durven communiceren met de bevolking en uitleg durven geven over waarom bepaalde besluiten noodzakelijk zijn. Maak daarom van burgerparticipatie een topprioriteit. Hij leeft niet met de illusie dat hij of CVO dat schip wel alleen kan keren, maar hij hoopt wel dat hij er samen met het team en de kiezers van CVO aan kan bijdragen dat de politiek weer aantrekkelijk en toegankelijker wordt voor de burgers, want dat is wat eerlijkheid en transparantie naar zijn mening kunnen bewerkstelligen.

Regeren is vooruitzien. Met alleen die visie kan hij net zo goed weer op zijn plaats gaan zitten, want er worden nu zaken besproken van vorig jaar. Maar regeren is ook leren van het verleden en in die context is het goed om kort terug te kijken op achterliggende jaren. De behandeling van het jaarverslag en de jaarrekening van het achterliggende jaar is daar een goede gelegenheid voor.

Allereerst wil CVO de ambtelijke organisatie bedanken voor het vele werk. Zonder hen zouden raad en college weinig tot geen middelen hebben om hun werk te kunnen uitvoeren. Voor de uitgevoerde controle wil de fractie de accountant bedanken. De bestuurlijke en technische vragen van CVO ten aanzien van zowel het jaarverslag als de jaarrekening zijn naar tevredenheid beantwoord. Het aan de raad verstrekte accountantsverslag meldt wat CVO betreft geen vreemde zaken en heeft slechts een aantal aandachtspunten. Naast de controle op het geheel wil CVO één aandachtspunt in het bijzonder noemen en dat is het sociale domein. De gemeente dient te allen tijde ervoor te zorgen dat er niemand buiten de boot valt, ook en juist qua zorg.

Het CVO is tevreden dat het financiële resultaat van een jaar dat gekenmerkt en geplaagd werd door verschillende van rijkswege opgelegde coronabeperkingen, desondanks positief is en dat de solvabiliteit en het weerstandsvermogen voldoende zijn. Doordat diverse noodmaterialen moesten worden getroffen om toch te kunnen vergaderen, ziet CVO dat op diverse posten meer is besteed dan aanvankelijk was begroot. Relativeren en het tegen de juiste achtergrond zien van dergelijke cijfers is daarom van belang.

Tot slot wenst CVO de ambtelijke organisatie, het college en de raad Gods zegen toe bij het uitoefenen van hun taken.

De heer DOORNWAARD (SGP) noemt dat jaarverslag en jaarrekening in het verleden bijna zijn geworden tot hamerslagen. Toch is het relevante informatie die men als raadsleden nodig heeft om de effecten van zijn keuzes vertaald te zien in middelen, maar ook de voortgang van die keuzes. De SGP leest in het jaarverslag de nodige successen en tegenvallers. Enkele wil hij benoemen.

De gemeente Oldebroek is door het tijdschrift Publiek Denken verkozen tot een van de vijf gemeenten in Nederland met de beste combinatie beleid en uitvoering op het gebied van burgerparticipatie. Of dit na vorige week ook nog zo zal zijn is de vraag, echter het laat wel zien dat de gemeente serieus werk maakt van burgerparticipatie en dat men in vergelijking met de rest hier ook goed in is.

Oldebroek heeft op verschillende manieren en op verschillende momenten het verbod op designerdrugs onder de aandacht gebracht. Belangrijk om hier blijvend aandacht voor te hebben.

Ondanks alle gevolgen van de coronacrisis is de gemeente Oldebroek ook in 2021 in staat geweest inwoners te ondersteunen, blijkt uit klanttevredenheidsonderzoeken van Wmo en CJG en de uitstroom naar werk of school. Dat vraagt een kanttekening van de kant van de SGP. Wmo kwam uit op een 7,4; een mooi cijfer. Toch is hier blijvend aandacht nodig voor de kwaliteit, zoals de kwaliteit van de keukentafelgesprekken. De menselijke maat en dat wat nodig is, blijft van belang en vraagt een persoonlijke benadering.

Dan het Boerderijmuseum. Mooi dat de kansen zijn gepakt en er gewerkt wordt aan een nieuwe entree. Jaren geleden al is de steun van de raad gekregen voor de benodigde subsidie voor niet alleen die entree maar ook de doorgang van het Boerderijmuseum. Het lijkt hem goed om dat bij deze positieve ontwikkeling te noemen.

Een ander opvallend succes; de VVD noemde het al: 90% van de aangeboden nieuwbouwwoningen is verkocht aan mensen uit de eigen gemeente. Dat wil de fractie niet onbenoemd laten, want het is niet wat de SGP verwacht had. Daarnaast ziet de fractie dat veel mensen gebruikmaken van de acties van Veluwe Duurzaam. Voor de SGP dé manier om dit te bewerkstelligen. Van onderop werken aan duurzaamheid en niet van bovenaf opleggen.

Het succes van de bestrijding eikenprocessierups wil hij ook benoemen, omdat de kosten binnen de geraamde begroting zijn gebleven doordat er een lagere plaagdruk was. Het bevestigt wel de eerdere opmerking van de fractie over de vraag of hiervoor structurele gelden geraamd moeten worden, dan wel hiervoor incidentele bedragen beschikbaar te stellen. Het blijft van belang een goed onderscheid te maken in structurele en incidentele dekkingsmiddelen.

Het grondstoffenstation is nog niet gerealiseerd. Dat is een tegenvaller voor de fractie. Het aanleveren van afval bij Van Werven tegen sterk gereduceerde tarieven is voor de SGP niet het alternatief om afvalscheiding te stimuleren. Met betrekking tot de beheerplannen leest hij nogal eens dat zaken uitgesteld worden. Hij vraagt het college hier scherp op te zijn, opdat de raad niet geconfronteerd wordt met achterstallig onderhoud.

Een ander punt aangaande de financiën is al benoemd en betreft het CJG. Uit de beantwoording blijkt dat het gaat om communicerende vaten en dan gaat het over de jeugdzorg. Toch is het van belang om hier goed inzicht in te hebben. Wat de SGP betreft is er nu voldoende ervaring om deze overschrijdingen en wisselingen goed in beeld te krijgen.

Financieel valt de jaarrekening positief uit. Daarnaast laat de weerstandsratio zien dat er voldoende geld is om de risico's op te vangen. Wat de SGP betreft blijft de raad op deze manier zorgvuldig omgaan met de portemonnee van alle inwoners. De fractie wil het college en de ambtenaren hartelijk bedanken voor hun werk van het afgelopen jaar en wenst allen Gods zegen toe.

Wethouder ENGBERTS antwoordt de ChristenUnie die om een toezegging vroeg om de accountant tijdig het rapport te laten opleveren. Er waren heel veel SiSa (Single information, Single audit) controles, waarin heel wat tijd is gaan zitten. Dat heeft vertraging opgeleverd. Het college zal verscherpt, nog een keer de cyclus doornemen om het tijdig aan de raad te kunnen leveren.

De coronacompensatie. Er blijven nog middelen over; ziet het college mogelijkheden. Hij dacht dat al was afgesproken dat het college daarvan een overzicht zou geven hoe de gelden die over zijn, eventueel te besteden zouden zijn. Dat overzicht komt zeker naar de raad toe.

Budgetoverheveling, een jaarlijks terugkerend fenomeen. Het college heeft nadrukkelijk aangegeven in de notitie die daaronder ligt, waar ze voor nodig zijn, hoe deze gelden nu deels besteed zijn maar in 2022 de uitvoering nog gedaan moet worden en daarvoor nodig zijn. Niettemin wil hij de raad toezeggen om daar een korte beleidsnotitie over te schrijven ten aanzien van datgene wat het college heeft gedaan en hoe het daarmee in het vervolg omgaat. Dus een wat uitgebreidere variant die meer inzicht geeft in: hoe zijn de gelden nu waarlijk noodzakelijk.

ICT overschrijding. Dit zou ook te scharen zijn onder corona. Er werd al genoemd vestzak/broekzak. Het college maakt een keuze daarin. Dit is de werkwijze zoals het college daarmee omgaat. Als de gelden echt onder corona zouden vallen, put het college daaruit en wordt het daaronder weggeschreven. Anders zitten ze onder de beschrijving van ICT. Zo zijn ze nu gemeld.

Naar het CDA; de Woonvisie 2021. Dit is een programma 2021. Gevraagd is: grondbeleid, krijgt dit nu een impuls, heeft dat te weinig gehad. Het college heeft in het Woonprogramma 950 woningen geschreven die te realiseren zijn tot 2030. Daarvoor zijn de plannen in wording. Maar college en raad weten ook dat een aantal plannen vertraging opgelopen heeft. Daar worstelt het college mee. Vandaar dat het voorstel kwam, ook ten aanzien van flexwoningen, ten aanzien van de markt die er ligt, om aan

de urgentie die optreedt invulling te kunnen geven. Het college heeft daarin een participatietraject opgestart met de bedoeling om de burger aan de voorkant te betrekken, tegelijk met de raad. Dat is niet helemaal goed uitgevallen. Echter nog steeds blijft dat burgerparticipatie een topprioriteit is. Het CVO haalde het aan: regeren is leren van het verleden. Dan voegt hij daar maar aan toe: en vooruitzien. Het college zal zeker met deze ervaringen proberen het nog beter op te zetten voor de toekomst. De SGP noemde daarbij dat Oldebroek als nummer één benoemd is in het opzetten en houden van burgerparticipatie. Daar gaat het college zeker mee door. Hij denkt dat het college dat ook steeds aan de raad voorlegt: hoe gaan we dat proces nu in. Dat is ook hier de bedoeling.

Wethouder VOS zegt dat zij tevreden is over de jeugdzorg. Landelijk ziet men de kosten enorm stijgen. In Oldebroek is men echt in staat geweest om het in 2019, 2020 en 2021 stabiel te houden, inclusief indexatie. Daar is ze heel dankbaar voor. ABO vroeg wat er nog meer mogelijk is. Dit najaar komt ze zeker bij de raad met een aantal zaken, bijvoorbeeld Opgroeien in een kansrijke omgeving, een model waar eerder over gesproken is, meer CJG bij de huisarts. Een paar zaken waarvan zij denkt dat het knoppen zijn om nog aan te draaien. De raad heeft vanavond gelukkig ingestemd met het voorstel over de Schaapskooi. De Schaapskooi laat zien dat zij tot mooie dingen in staat zijn, dus het college zal met name inzetten op de preventie om te zorgen dat de jeugdzorgkosten niet gaan stijgen. Ook in Oldebroek ligt de waarheid in de kleine getallen en kan één ondertoezichtstelling een hele begroting overhoop halen. Ten aanzien van het overzicht van het CJG en specialistische zorg probeert het college in de kwartaalrapportages daarop in te spelen: wat gaat waarheen en hoe ziet het er uit. Die duidelijkheid verdient de raad.

Naar CVO. Uiteraard mag niemand buiten de boot vallen. Dat laat de kwaliteit in Oldebroek wel zien en daar blijft het college hard aan werken. Dus keukentafelgesprekken, menselijke maat, blijven werken aan kwaliteit, doet het college zeker.

Tot slot de statushouders. Het college heeft de inhaalslag gedaan van 2021, zit nu op niveau en verwacht de opgave voor 2022 zeker te halen, ondanks dat het zich blijft inzetten voor de mensen uit Oekraïne.

Tweede termijn

De heer BOER (ABO) vindt dat het CDA zojuist de ABO-wethouder een persoonlijke sneer gegeven heeft door te zeggen dat hij de woningbouw tegengehouden heeft. Hij kan geen voorbeeld opnoemen dat daarmee te maken heeft en vindt dan ook dat excuses aan de ABO-wethouder op zijn plaats zijn. Daarover wil hij de heer Van der Horst horen.

De heer VAN DER HORST (CDA) antwoordt niet te hebben gezegd dat de ABO-wethouder het heeft tegengehouden.

De heer VROOMBOUT (CVO) vraagt het college of met preventie ook wordt ingezet op het voorkomen van echtscheidingen of sturen daarin, omdat dat heel veel leed en extra zorg met zich mee kan brengen voor kinderen.

Wethouder VOS antwoordt dat het college met het CJG ouders begeleidt om problemen voor de kinderen zo klein mogelijk te maken. Als het past binnen de gemeentelijke taken, is het college zeker beschikbaar om relaties te helpen. De gemeente heeft geen psychotherapeut of psycholoog of dergelijke mensen in dienst, dus op dat vlak niet, maar begeleiding: hoe moeten wij eruit komen en helpt bijvoorbeeld een tijdelijke ontlasting van een relatie door mantelzorg of respijtzorg in te zetten, dat gaat het college zeker doen.

De VOORZITTER gaat over tot de besluitvorming.

Het voorgestelde besluit wordt met unaniem aangenomen.

10. SLUITING.

De VOORZITTER gaat voor in dankgebed en sluit de vergadering om 23.00 uur.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Oldebroek op 29 september 2022.

, griffier J. Tabak,

, voorzitter T.H. Haseloop-Amsing.